

Тәрбиелеу-білімберу процесінің циклограммасы
«Айгөлек» шағын орталығы

Топ: Ересек топ.

Балалардың жасы: 4жас

Жоспардың құрылу кезеңі : 0і.01 – 0ғ.01.202ңж

<i>Күн тәртібі</i>	<i>Сәрсенбі</i>	<i>Бейсенбі</i>	<i>Жұма</i>
Балаларды қабылдау	<i>Балаларды қабылдау, дене қызуын өлшеп, көңіл -күйлеріне назар аударып, жағымды жағдай орнату. Ата-анамен әңгімелесу арқылы баланың үйдегі көңіл-күйін, денсаулығын сұрау.</i>		
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	<i>«Балалардың демалыс күндерін қалай, қайда өткізгендері жайлы» әңгімелесу. Ата-аналараға ертеңгілік жаттығуға балаларды үлгертіп әкелулерін ата-аналарға түсіндіру</i>		
Балалардың дербес әрекеті(баяу қимылды ойындар, үстелүсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптарқарау және тағы басқа әрекеттер)	<i>Картотека №6 «Табиғат құбылыстарын ата» Мақсаты: қар мен жаңбырды ажырата білу, табиғат құбылыстары жөніндегі білімдерін бекіту, қатты, жұмсақ, ериді, бұға айналады.</i>	<i>Картотека №19 «Қысқы тіршілік» Мақсаты: қыстап қалатын құстардың жеке атауын ататып, оларды ажырата білуге үйрету. Сөздік қорын дамыту.</i>	<i>Картотека №9 «Үй жануарлары» Мақсаты: Балаларды үй жануарлары мен төлдерді ажыратуға, олардың қимылын, қалай дыбыстайтынын және дене мүшелерін дұрыс атауға, оларды қорғай білуге тәрбиелеу.</i>
	<i>Танымдық және зияткерлік дағдыларды дамыту картотекасынан</i>		
Таңертенгі жаттығу	<i>Қаңтар айының 1 – аптасына арналған жаттығу кешені. Жаттығу кешені қосымша тіркелеген. Мақсаты. Балалардың жалпы даму жаттығуларын жасау арқылы балаларды шапшаңдыққа, дене бітімін дұрыс қаслыптасуына үйрету Салауатты өмір салтын сақтаймыз, Жаттығудан ешқашан да қашпаймыз</i>		
Таңғы ас	<i>Ойын- жаттығу : Сылдырлайды мөлдір су, Мөлдір суға қолыңды жу. Жуынсаңсаң сен әрдайым, Таза бетің, маңдайың. «Ас дәмді болсын!» Ас құрамымен таныстыру Бала үні.</i>		

<p>Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық</p>	<p><i>Біз гүлдерше өсеміз, Жапырағы жайқалған. Сабақтары салалы, Желмен бірге жайқалған.</i></p>	<p><i>Жабырқауды білмейміз, Жалқаулықты сүйемейміз, Біз талантты жас ұлан, Үлгі аламыз жақсыдан.</i></p>	<p><i>Қуанамын мен де, Қуанасың сен де, Қуанайық достарым Арайлап атқан күнге.</i></p>
<p>Білімберууііымының кестесібойыншаұйымдастырылған іс-әрекет</p>	<p>Қызығушылықты ояту Аудио дыбыс телефоннан. Құрметті балалар мен сендерді өз Орманыма, орман патшалығына қонаққа шақырамын. Орманға саяхатқа барамыз ба? Қазір қандай мезгіл? Ол үшін қалың киініп алуымыз керек Дидактикалық ойын: «Санамақтар сыры» 1-дегенім бөрік Кисең бойға көрік. 2-дегенім етік Киер сәнді етіп. 3-Дегенім ішік Теріден тігер пішіп. 4-Дегенім тымақ Қыста кисең жылы-ақ. 5-Дегенім байпақ Іші жылы тайпақ. Орманға кіру, Орман ауасымен тыныс алу. Ой дамыту. Ағаштар туралы әңгіме (көрнекі үлгілерді пайдалану) Менің патшалығым - орман , онда ағаштар көп . Ағаш дегеніміз не ? (Ағаш - ең үлкен өсімдік. Оның бөліктерін ата. (Тамыры, діңі, бұтақтары мен жапырақтары) Қалай ойлайсың , ағаш тірі ме? (Иә.) Неге? (Ол өседі, тыныс алады) Дидактикалық ойын: «Ретімен жаса» Үстелде ағаш бөліктерінің (тамыр, бұтақ, дің, жапырақтар,) аралас графикалық үлгілері бар . Ағаштың құрылысының ретін құрастыру. Жұмыстың жасалу жолын түсіндіру,</p>	<p>Табиғат бұрышына саяхат Бөлме өсімдіктерін қарау. - Біз жазда көшеде келе жатқанда, көптеген гүлдерді көреміз. Бірақ суық келді, қыс келеді, содан кейін көшеде гүлді көрмейміз. Ал адамдар қыста да, жазда да гүлдерге әрқашан сүйсінгісі келеді. Осылайша адамдар үйде, тұратын бөлмелерде гүл өсіру идеясын ойлап табады. Сондықтан олар үйдің бөлмелерінде өсірілетін мұндай өсімдіктерді «үй өсімдіктері» деп атай бастады. Гүлдердің түсіне, жапырақтарының пішініне назар аударылады. Герань жапырақтары бұзылып, иіс сезінуі мүмкін, содан кейін өсімдіктің осылай қорғалғанын түсіндірді. Дидактикалық ойын: «Горшоктегі гүл» дизайны - Геометриялық фигураларды орындарына қойып, құмырадағы гүлді құрастыру Тәжірибелік алаң Тәжірибе №1 Сумен және сусыз Мақсаты: өсімдіктердің өсуі мен дамуына қажетті сыртқы орта факторларын (су, жарық, жылу) бөліп көрсету. Құрал-жабдықтар: екі бірдей өсімдік (бальзам), су. Тәжірибе барысы: Өсімдіктердің неліктен сусыз өмір сүре алмайтынын анықтау (өсімдік құрап қалады, жапырақтары құрайды, жапырақта су бар); бір өсімдік суарылып, екіншісі суарылмаса не болады (суармаса өсімдік кеуіп, сарғайып, жапырақтары мен сабағы икемділігін жоғалтады т.б.)? Біз бір апта ішінде суаруға байланысты өсімдіктердің күйін бақылау нәтижелерін шығарамыз. Қорытындылаймыз</p>	<p>Ертегі әлемі бұрышы. Балалар Ағаштар туралы ертегі тыңдағыларың келе ме? Ертеде Шырша, Қарағай Роуэн ,Қайың ағаштары дос болыпты Олар бір күні өз-өздерімен мақтаныпты. Жаңа жылдық шырша - «Менен артық таба алмайсың, мен қыс бойы жасылмын. Нағыз сұлулық сонда. Ал мен инелерімді 5-7 жылда бірте-бірте ауыстырып отырамын . Бірақ бәрі бірден емес, өз кезегінде, сондықтан мен әрқашан жасылмын. Жаңа жыл түні олар менің айналамда билейді. Ал олар менен қағаз, жасанды жібек жасайды, меннен үй салып, музыкалық аспаптар жасайды. Мынадай : мен бәріңнен әлдеқайда жақсырақ және қажетпін деп мақтанады. Қарағай: Мен де ең әдемі ағашпын . Менің діңім біркелкі, ал инелер шыршадан ұзынырақ . Ал олар менен үйлер мен моншалар салады. Мен де кеме жасайды. Мен ең маңызды ағашпын деп мақтанады. Роуэн – Я мақтаныңдар, мақтаныңдар мен сендерге айтайын : меннен жұқа және сымбатты нәрсе таба алмайсыңдар. Ал күзде сары түсті киім кисем, жидектерімнің шоғыры алыстан көрінеді, құрамында дәрумендер көп. Қыста</p>

	<p>көрсету. (біріншіден тамыр шығады, ол жерде орналасады, діңі тамырдан кетеді, діңнен бұтақтар шығады, бұтақтарда жапырақтар өседі, бұтақтар мен жапырақтар ағаш тәжін құрайды) Қазір қандай мезгіл? Ағашта жапырақтар бар ма? Неліктен? Ой қозғау. Балалар, орман нелердің үйі? Жануарлар мен құстардың. Орманда қандай жануарлар тіршілік етеді? Мына ағаш шұңқырында қандай жануар тұрады? (Тиін) . Індерде қандай жануарлар тіршілік етеді? (түлкі, тышқан.) Орманда қандай құстар мекендейді? (Тоқылдақ, қараторғай, көкек, үкі.) Орман – аңдар мен құстардың мекені ғана емес, жердің жасыл көйлегі. Орманның ауасы әрқашан таза, өте әдемі, дәрілік өсімдіктер, жаңғақтар, саңырауқұлақтар, жидектер өседі. Орман – біздің байлығымыз! Орман патшалығының барлық тұрғындарына сүйіспеншілік пен қамқорлық көрсетуіміз керек . Балалар, сендер ормандағы серуеніміз естелік болып қалу үшін үшін біз оның суретін саламыз. Сергіту сәті. Тербеледі ағаштар, Алдымен жел еседі. Кіп-кішкентай ағаштар, Үп-үлкен боп өседі. Бүгін біз орманның ағаштарын ерекше түрде саламыз. Алдымен қолымызды сурет салуға дайындап алайық. Бұл суретке біздің қолымыз қатысады, қараңыз! Дидактикалық ойын: «Қысқы орман келбеті»</p>	<p>Иә, өсімдіктер сусыз өмір сүре алмайды. Тәжірибе №2 Көп - аз Мақсаты: буланған сұйықтық мөлшерінің жапырақтардың мөлшеріне тәуелділігін ашу. Құрал-жабдықтар: үш өсімдік: біреуі үлкен жапырақты, екіншісі қарапайым жапырақты, үшіншісі кактусты; целлофан пакеттер, жіптер. Тәжірибе: Неліктен үлкен жапырақтары бар өсімдіктерді кішкентайларға қарағанда жиі суару керек? Жапырақтары әртүрлі үш өсімдікті таңдаңыз. Эксперимент жасайық. Жапырақтарға сөмкелерді салыңыз, бекітіңіз, күн ішінде өзгерістерді қадағалаңыз; буланатын сұйықтық мөлшерін салыстырыңыз. Қорытынды: Жапырақтар неғұрлым үлкен болса, соғұрлым олар ылғалды буландырады және жиі суару керек Сұрақ –жауап. Сендерге ғалым болған ұнады ма? Нені зерттедік? Балаларды мадақтау. Денешынықтыру Негізгі бөлім: Жалпы даму жаттығулары Доппен Б.қ.: «Буратино» ойыны 1. Аяқты алысқа қоямыз, доп жанымызда. Буратиноға әдемі мұрын жасаймыз. Буратино мұрнымен «2,3» сандарын жазады. /5 рет қайталау/ Б.қ.: «Атпап созылу» 2. Аяқтары алысқа қойылған, доп қолда, 1- оң аяқты бұгу, 2- алға қарай бүгілген аяққа қарай иілу керек, дәл осы қимылды екінші аяқпен қайталайды./5-рет қайталау./ Б.қ.: «Бауырсақ» 3. Аяқтар алысқа қойылған, доп қолда. 1- тізерлей отырып, допты айналдыра домалатады. 2- б.қ. /5-6 рет қайталау./</p>	<p>қанша құсты аштықтан құтқарамын! Ал адамдар оларды жеуге қарсы емес. Солай! Қайың Мен туралы қаншама ән шығарды. Ал менің арқам ақ, сенікіндей емес . Ал менімен суықты да емдей алады , буындар ауырмас үшін тұнбаммен сүртеді. Менің отыным көп жылу береді. Менен жиіағаш, шаңғы, шайыр да жасайды. Сондықтан мен ханшайыммын! Дейді. Бір күні орманның үстінен қатты жел ұшып, ағаштардың барлық мақтанышын өшіреді. қайыңдар, тау күлі, қарағайлар, шыршалар қатты қорқып кетеді де бір-біріне қарап, өздерінің мінез -құлқынан ұялып, қайтадан бірге өмір сүре бастайды. Осылайша олар орманда бірге өмір сүреді екен. - Балалар, ормандарда, саябақтарда әдемі ағаштар өсу үшін, оларға көңілді құстар ұя салу үшін оларға қамқорлық жасауымыз керек Қызығушылықты ояту. Енді мен ағаштың қасиеттері туралы сөйлесуді және зерттеу жүргізуді ұсынамын. Тәжірибе № 1. Ағаш жеңіл, суға батпайды. Сонымен, біз зерттейтін бірінші меншік бізден байыпты эксперимент жүргізуді талап етеді. Үстелде су салынған контейнерлер мен науада заттар бар. Металл затты алып, суға батырыңыз. Оған не болды және ол суда не істеді?? Балалар: ол суға батып кетті.</p>
--	---	---	--

	<p>Сол қолымызды қағазға қойып, оны қарапайым қарындашпен дөңселетіп саламыз, саусақтардың ішін бояймыз</p> <p>Балалар бұл ағашқа бірдеңе жетіспейді. Ол не деп ойлайсыңдар? Қар ұлпалары. Қиылған қар ұлпаларын ағашқа жапсыру. Қандай әдемі! Қандай тамаша</p> <p>Мен сендердің бұл суреттеріңді орман тұрғындарына беремін,</p> <p>Барлығыңызға балабақшаға қайтатын кез келді! Қош бол, Орман патшалығы деп тақпақ айтып берейік</p> <p>От та, суда, ауа да Жан-жануар барлығы Орман теңіз тауларда Табиғаттың байлығы</p> <p>Поездға отырып бақшамызға барамыз.</p> <p>Қортынды Балаларды мадақта</p>	<p>Б. қ.: «Аққу қанатын қақты»</p> <p>4. Аяқтың ұшымен тұрып, доп жанда. Қолды жоғары-төмен «аққудың» қанаты сияқты жасау. /5-6 рет қайталау/</p> <p>Б.қ.: «Дәл тигіз»</p> <p>5. Аяқтары бірге. Доп қолда, денені тік ұстау. Оң жақ тізені көтеріп допқа тигізу «тиді» деп айту. Сол жақ тіземенде қайталау. /5-6 рет қайталау/</p> <p>Б.қ.: «Кетті, кетті домалап»</p> <p>6. Аяқтары ашақ, допты аяқпен оңнан – солға, солдан- оңға қарай сырғыту. /15-20 секунд/</p> <p>Б. қ.: «Көңілді доп»</p> <p>7. Аяқтарын біріктіру. Доп қолда. Қолды жоғары созып, орнында секіру. /10-15секунд/ 4 звенодан бір саппен шеңбер бойы жүру. Маршпен жүру.</p> <p>Еркін жүру. (допты себетке қою)</p> <p>Тыныс алу жаттығулары: мұрынмен дем алып, ауыздан демді шығару. Бастапқы қалыпқа келу.</p> <p>Қозғалыстардың негізгі түрлері...</p> <p>1. Допты бір қолмен алға жылжыту (арақашықтық 5 м) - 2-3 рет.</p> <p>2. Тепе-теңдік - гимнастикалық орындықта жүру, бастың артында қолдар (2-3 рет).</p> <p>Қимыл-қозғалыс ойын: «Көжсектер мен түлкі»</p> <p>Міндеті: балаларды шапшандыққа, ұйымшылдыққа үйрету.</p> <p>Педагогтың белгісі бойынша қолдарға арналған тапсырмаларды орындай отырып, бірінен соң бірі колоннада жүру.</p>	<p>Енді қағазды алып, суға салыңыз. Қағазда не бар және суда не болды?</p> <p>Балалар: Ол да суланып, суға батып кетті.</p> <p>Енді матаны алып, суға батырыңыз. Матада не болды?</p> <p>Балалар: Ол да суланып, суға батып кетті.</p> <p>Енді ағаш текішені алып, суға батырыңыз. Кубқа не болды ?</p> <p>Балалар: Куб ағаштан жасалғандықтан жүзеді. Егер ағаш суға батпаса, адамдар одан не сала бастады?</p> <p>Балалар: Олар қайықтар мен кемелер сала бастады.</p> <p>Сонымен, біз ағаштың алғашқы қасиетін білдік.</p> <p>Қандай қасиетін білдік?</p> <p>Балалар: Ол жеңіл, суға батпайды.</p> <p>Тәжірибе № 2.</p> <p>Ағаш жылы болады.</p> <p>Енді біз ағаштың келесі қасиетін білуге тырысамыз.</p> <p>Екі кружка жылы су, ағаш және әйнекті алайық.</p> <p>Қай кружка ұзақ уақыт бойы жылытады?</p> <p>Балалар: ағаш. Онда су жылы. Ал шыны кружкада су тез салқындатылады.</p> <p>Біз ағаштың тағы бір қасиетін анықтадық.</p> <p>Онда нені байқадық?</p> <p>Балалар: ағаш сені жылытады</p> <p>Дид ойын: «Ағаш достары»</p> <p>Шарты: Ағаш өсу үшін керек заттарды орналастыру.</p> <p>Балаларды топқа бөлу.</p> <p>1-топ: А3 форматта салынған</p>
--	---	--	--

			<p>ағаш суретін құрастыру. 2-топ: Салынған А3 форматта ағаш макетіне Күн суретін жапсыру. 3-топ: Ағашқа мақта таяқшасымен қар ұшқынын салу. 4-топ: Құс мүсіндеу. Тыныс алу жаттығуы: Ауамен демаламыз Қортынды Балаларды мадақтау.</p>
Серуенге дайындық	Әңгіме жүргізу. Серуенге шыққанда қауіпсіздік ережелері туралы ескерту. Киіну: Серуенге шығу, аяқ киімдерінің дұрыс киілуін қадағалау, қатармен жүруге дағдыландыру		
Серуен:	Картотека № 2 «Қарды бақылау»	Серуен № 15 Қысқы ауа-райын бақылау	Серуен № 17 Адамдардың қысқы киімін бақылау.
	Қысқы серуен картотекасынан . Картотека қосымша тіркелген.		
Серуеннен оралу	Балаларға ойын киімдерін шешуді, өз сөрелеріне киімін жинап таза ұстауды, үйрету. Гигиеналық шараларын ұйымдастыру. Түскі асқа дайындық.		
Түскі ас	ӘНГІМЕ ЖҮРГІЗУ. Қолдарын сабындап жуып, өз сүлгілеріне сүртінуді, сүлгілерін өз ұяшықтарына ілуді үйрету.. Ұқыпты тамақтану дағдыларына асты аздан алып ішуге, ас құралдарын дұрыс қолдануға тәрбиелеу. Үстелге дұрыс отырып, тамақтануға, нан қиқымын жерге түсірмей, тамақтану әдебін дұрыс сақтай білуге дағдыландыру. Тәтті тамақ жейміз, Рақмет аспаз дейміз		
Ұйқы	Балалардың тыныш ұйықтауына жағымды жағдай орнату. Тыныштық сақтау.		
Біртіндеп ұйқыдан ояту, шын-ықтыру шаралары	№14 Ояну Балапандар тұрайық Көзімізді ашайық Жан-жаққа біз қарайық Бір күлімдеп алайық.	№20 Ояну Кел балалар тұрайық, Қолымызды жоғары созайық. Еңкейеміз еденге, арқамызды тік ұстап, Бір демалып алайық.	№ 21 Ояну Көздеріңді ашыңдар, Кірпіктеріңді көтеріңдер. Беттеріңді жеңіл қимылмен сипаңдар, Бір - біріңе жымыңдар,
	Ұйқыдан очту жаттығу картотекасынан. Картотека қосымша тігілген		
Бесін ас	Қолдарын сабындап жуып, өз сүлгілеріне сүрту, ұқыпты тамақтану дағдыларын, тамақтану әдебін дұрыс сақтай білуге дағдыландыру.		
Балалардың дербес әрекеті(баяу қимылды ойындар, үстелүсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы	Ой дамыту. Сұрақ-жауап Балалар осы күн бізге не үшін керек? Егер күн болмаса мына гүлдер, шөптер өсе ме? Күн маған да саған да керек екен. Олай болса күн туралы ертегі еліне саяхат жасайық. -Ертеде аспанда Күн сәулесі өмір сүріпті. Күн	Ой қозғау. Дидактикалық ойын: «Табиғатқа қалай көмектесе аламын?» - Ауа таза болу үшін не істеу керек? Ағаш, гүл егу - Су мөлдір болу үшін не істеу керек? Ластамау - Ағаштарға қалай көмектесе аламыз? Су	Қызығушылықтарын ояту. Саусақ жаттығуы: «Дос болайық» Торғайлармен дос болайық Көңілдірек қанекей. Жем береміз, бәріміз. Егер жаңбыр жауа қалса, Тығыламыз бәріміз.

<p>басқаарекеттер)</p>	<p><i>сәулесі аспанда жалығып, жер бетіне түсуді ойлайды. Жерге түсіп, жылаған гүлді көріп, оған жылуын сыйлайды. Гүл қуанып, күлімсіреп, рақметін айтады.</i></p> <p><i>Ұшып бара жатып, қанатын сулап алып ұша ламай жүрген аарны көреді, шуағымен қанатын кептіріп, араның ұшуына көмектеседі. Ара да оған ризашылығын білдіреді.</i></p> <p><i>Тағы ұшып келе жатып, солып қалған гүлдердің арасынан шыға ламай жатқан көбелекті көреді. Гүлдерге сәулесін түсіреді. Олар бастарың көтергенде олардың арасынан көбелек ұшып шығады. Көбелек күн сәулесіне рақметін айтады. Күн сәулесі қиын сәтте басқаларға көмектескеніне өзі риза болады. Күн сәулесі табиғат пен адамзатқа өз шуағы мен жылуы қажет екенін түсініп, аспанға орнына барады.</i></p> <p><i>Сендерге ертегі ұнады ма?</i></p> <p>Музыка Тақырыбы: «Мәңгі жасыл шыршалар» Музыка тыңдау: «Орманшы» (муз. Т. Қоңыратбай, сөзі Б. Әбдіразақов). Балалар тыңдаған әннің мазмұны, көңіл күйі туралы әңгімелеуі керек. Әннің әуенінен алған әсерлерін жеткізуін сұрау(көңілді, ашықжарқын, көңілсіз, мұңды). Дауыс жаттығулары: «Аққу» (Сүгір). Әуенді асықпай, төменнен жоғары қарай әндету. Әуенді «га-га» буынында орындау. Дауысты ашық «а» дыбысында емес, дөңгелете айтуға жаттықтыру. Ән айту: «Жасыл шырша» (муз. К. Қуатбаев, сөзі К. Шалқаров). Балалармен ән жылдың қай мезгілінде орындалатыны туралы әңгімелесу. Балалар жыл мезгілдері, ондағы мерекелер, мерекеге байланысты кейіпкерлер туралы пікірлерін жеткізеді. Педагог әуенді орындап, балалар мәтінін қайталап, әуенге қосылып үйренеді. Музыкалық-ырғақты қозғалыс: «Конькишілер</p>	<p>құю, қопсыту</p> <p>- Судағы жәндіктерге қалай көмектесеміз?</p> <p>- Құстарға қалай көмектесеміз?</p> <p>5. Ширату. «Құм, тас, су».</p> <p>«Құм» дегенде әр жерде шашыранқы болып отыру.</p> <p>«Тас» дегенде өз қолмен мүсін жасап тұра қалу.</p> <p>Су дегенде толқын жасап қалу.</p> <p>Түсініктеме</p> <p>-Ауаны жұтамыз</p> <p>-Күн жылуын, жарығын береді.</p> <p>-Жер ана бізді азықпен қамтамасыз етеді?</p> <p>-Сусыз тіршілік жоқ</p> <p>-Ағаш айналаға көрік береді, көлеңкесін тосады.</p>	<p>күн шуағын шашса бізге, қуанамыз бәріміз.</p> <p>2.10й дамыту</p> <p>-Күн туралы түсінік беру.</p> <p>-Сұрақ – жауап</p> <p>-Күннің түсі қандай?</p> <p>–Күннің шуағы деген не?</p> <p>2.Жұмыс жасаудың әдіс – тәсілін түсіндіру, көрсету</p> <p>Дидактикалық ойын: «Қандай пішін»</p> <p>Ұжымдық жұмыс жасау.</p> <p>Үлкен форматта ортаға салынған дөңгелек пішінге, бояуға алақан саусақтарды батыру арқылы күннің шуақтарын салу</p> <p>Қадағалау, көмектесу</p> <p>Дидактикалық ойын: «Біздің көрме»</p> <p>Шарты: қызығушылықтарын дамыту мақсатында балалардың жұмысынан көрме ұйымдастыру,</p> <p>Денешынықтыру</p> <p>Негізгі бөлім:</p> <p>Жалпы даму жаттығулары</p> <p>Доппен</p> <p>Б.қ.: «Буратино» ойыны</p> <p>1. Аяқты алысқа қоямыз, доп жанымызда. Буратиноға әдемі мұрын жасаймыз. Буратино мұрнымен «2,3» сандарын жазады. /5 рет қайталау/</p> <p>Б.қ.: «Аттан созылу»</p> <p>2. Аяқтары алысқа қойылған, доп қолда, 1- оң аяқты бұғу, 2- алға қарай бүгілген аяққа қарай иілу керек, дәл осы қимылды екінші аяқпен қайталайды./5-брет қайталау./</p> <p>Б.қ.: «Бауырсақ»</p>
------------------------	--	--	--

	<p><i>вальсі» (муз. Ю. Слонов).</i> <i>Музыка әуеніне қосылып, ырғақты ұстай отырып мәнерлі қимыл жасауға талпындыру.</i> <i>Мұз үстінде қалықтап жүретін конькишілерге еліктеп сырғанай қимыл жасау.</i> Ой қозғау. <i>Шыршамен байланысты мереке қалай аталады?</i> <i>Шырша туралы тақпақ білесің бе?</i> <i>Жаңа жыл мерекесінде барлық бала асыға күтетін кейіпкер кім?</i> <i>қорытындылау, бағалау.</i></p>		<p>3. Аяқтар алысқа қойылған, доп қолда. 1- тізерлей отырып, допты айналдыра домалатады. 2- б.қ. /5-6 рет қайталау./ Б. қ.: «Аққу қанатын қақты» 4. Аяқтың ұшымен тұрып, доп жанда. Қолды жоғары-төмен «аққудың» қанаты сияқты жасау. /5-6 рет қайталау/ Б.қ.: «Дәл тигіз» 5. Аяқтары бірге. Доп қолда, денені тік ұстау. Оң жақ тізені көтеріп допқа тигізу «тиді» деп айту. Сол жақ тіземенде қайталау. /5-6 рет қайталау/ Б.қ.: «Кетті, кетті домалап» 6. Аяқтары алысқа, допты аяқпен оңнан – солға , солдан- оңға қарай сырғыту. /15-20 секунд/ Б. қ.: «Көңілді доп» 7. Аяқтарын біріктіру. Доп қолда. Қолды жоғары созып, орнында секіру. /10-15секунд/ 4 звенодан бір саппен шеңбер бойы жүру. Маршпен жүру. Еркін жүру. (допты себетке қою) Тыныс алу жаттығулары: мұрынмен дем алып, ауыздан демді шығару. Бастапқы қалыпқа келу. Қозғалыстардың негізгі түрлері... 1. Допты бір қолмен алға жылжыту (арақашықтық 5 м) - 2-3 рет. 2. Тепе-теңдік - гимнастикалық орындықта жүру, бастың артында қолдар (2-3 рет). Қимыл-қозғалыс ойын: «Көжсектер мен түлкі» Міндеті: балаларды шапшандыққа, ұйымшылдыққа үйрету. Педагогтың белгісі бойынша</p>
--	--	--	---

			қолдарға арналған тапсырмаларды орындай отырып, бірінен соң бірі колоннада жүру.
Жеке баламен жұмыс	«Жол әліппесі» Мақсаты: балаларды алдын-ала көшеде жүру ережесімен жүргізушілерге арналған жол және белгілермен таныстыру, жолда жүру ережесін меңгерту дағдысын қалыптастыру.	«Жануарларды орналастыр» Мақсаты: Балаларды тақтада және қағаз бетінде бағытты таба білуге үйрету. 5 бала кезекпен тақтадағы тапсырманы, ал қалғандары үстелдің үстіндегі парақ қағазда фишкамен орындайды.	«Жыл атасы» Мақсаты: Балаларды жыл мезгілдері және айларымен таныстыру; 1-ден 3-ке дейінгі сандар қатары туралы алған білімдерін бекіту
Серуенге дайындық	Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенге шығу.		
Серуен	Картотека № 2 «Қарды бақылау»	Серуен № 15 Қысқы ауа-райын бақылау	Серуен № 17 Адамдардың қысқы киімін бақылау.
	Таңғы жаттығу картотекасын бекіту. Картотека қосымша тіркелген		
Балалардың үйге қайтуы	Ата аналармен балалардың төлем ақысы туралы, балалардың тазалығы туралы, балалардың тәртібі туралы жеке әңгімелесу.	Ата – аналарға балалармен үйде жеке жұмыс түрлерін мысалы суретті әдемі жапсыруға үйретуін есеру және кеңес беру. Балалардың үйге қайтуы.	Балалардың ауа-райына сәйкес киіндіру туралы әңгімелеу. Балалардың тәртібі жайлы әңгімелеу. Төлем ақыларын уақытымен төлеуін айту. Балалардың үйге қайтуы.. Балалардың сұранып үйге қайтуы

Тәрбиелеу-білімберу процесінің циклограммасы
«Айгөлек» шағын орталығы

Топ: Ересек

Балалардың жасы: 4 жас

Жоспардың құрылу кезеңі : 0ү.01 – 12.01.2024ж

Күн тәртібінің үлгісі	Дүйсенбі	Сейсенбі	Сәрсенбі	Бейсенбі	Жұма
Балаларды қабылдау	<i>Балалардың көңіл-күйін бақылау. дене қызуын өлшеп тазалықтарын тексеру. Арнайы журналға тіркеу. Мәдени- гигиеналық шараның орындалуын қадағалау. Медбике, психологпен бірлескен жұмыс.</i>				
Ата-аналармен әңгімелесу, Кеңес беру	<i>«Балалардың демалыс күндерін қалай, қайда өткізгендері жайлы» әңгімелесу. Ата-аналарға ертеңгілік жаттығуға балаларды үлгертіп әкелулерін ата-аналарға түсіндіру</i>				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, Бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	Картотека №1 «Менің сүйікті ертегім» <i>Мақсаты: ертегі кейіпкерлері бойынша ертегілерді атау, жағымды, жағымсыз кейіпкерлерді ажырату. Достыққа, адамгершілікке, жолдастыққа тәрбиелеу.</i>	Картотека №3 «Төлдерін тап та, көрсет» <i>Мақсаты: Балалардың байқампаздық қасиеті, есте сақтау қабілеттерін дамыту, шапшаңдыққа баулу</i>	Картотека №9 «Қай жануар артық» <i>Мақсаты: Балалардың ойлау қабілетін дамыту. Жасырылған жануарларды табу арқылы тілдерін дамыту.</i>	Картотека №11 «Кімге не керек» <i>Ойынның мақсаты: Түрлі мамандықтың еңбек құралдарын танып айта білуге үйрету</i>	Картотека №12 «Телефон» <i>Мақсаты: естіген сөзді екінші балаға бұлжытпай жеткізуге дағдыландыру, диалогты Сөйлеуді жетілдіру арқылы сөздік қорын молайту.</i>
	коммуникативтік дағдыларды дамыту картотекасынан				
Таңертенгі жаттығу	<i>Қаңтар айының 2- аптасына арналған таңғы жаттығу кешені. Жаттығу кешені қосымша тіркелген Мақсаты: Жалпы даму жаттығуларын дұрыс жасай отырып, баланың қимыл-қозғалысын шыңдау</i>				
Таңғы ас	<i>Балалардың беті қолын жуып, таңғы асқа отыру. Ас ішу мәдениетімен таныстырып отыру. Қасық, шанышқыны дұрыс пайдалануды үйрету. Асты сөйлемей ішу. Астан соң беті – қолды жуу.</i>				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	<i>Отбасында гүліміз, Көңілді өтер күніміз. «Қайырлы таң!» деп айтамыз, Бір болып кеште қайтамыз.</i>	<i>Кәне, кәне тұрайық, Үлкен шеңбер құрайық. Тұрсақ егер шеңберге, Алақанды ұрайық</i>	<i>Ерте тұрып күнде мен Тереземді ашамын. Сәлем деймін күнге мен Шаттық әнге саламын.</i>	<i>Кел, балалар, күлейік, Күлкіменен түлейік! Қабақ түйген не керек, Көңілді боп жүрейік!</i>	<i>Кел, балалар, күлейік! Күлкіменен түлейік! Күлкі көңіл ашады, Күліп өмір сүрейік!</i>

<p>Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет</p>	<p>Қызығушылықты ояту <i>Балалар, мен бүгін балабақшаға келіп, үстел үстінен хат көрдім. Бізге кім жібергенін білмеймін? Оған қол қойылмаған. Қолтаңбаның орнына жұмбақ жасырған. Бізге хатты кім жібергенін білгілерің келе ме?</i> <i>Олай болса жұмбақты бірге шешейік:</i> Дид ойын: «Кім тапқыр?» <i>сәбіз мұрын, Қолында сыпырғыш Күннен және ыстықтан қорқады. (қар адам)</i> Хатты оқу: <i>«Сәлем менің кішкентай достарым! Қыс келіп қалды - жылдың ең суық мезгілі басталады. Аяз, боран болады. Су қоймалары қатып қалады. Жерді қар басып қалады. Менің ең үлкен уайымым – менің қанатты достарым. Бұл олардың өміріндегі ең қиын кезең. Менің қауырсынды достарыма қыстан аман шығуға көмектесіңізі!»</i> <i>Балалар, қар адам неге көмек сұрады? Қауырсындары кімдер?</i> Балалар: Бұл құстар. Ой қозғау. АҚТ технологиясымен жұмыс. <i>Мына құстарды анықтайық? - Құстар – ұшуға бейімделген, алдыңғы аяқтары қанатқа айналған, денесі қауырсынмен қапталған</i></p>	<p>Ғажайып сәт «Құстардың дауысы» аудиожазбасы</p> <p><i>Із қалдырған не? (құстар) - Қалай болжадық? (аяқ іздері мен қауырсындардан кейін) Бізбен бірге қыстаған құстарды қалай атаймыз? Ал бізден ұшып кететін құстарды қалай аттаймыз? Балалар, құстар неге жылы жаққа ұшады? - Бүгін қандай құстардың ізі мен қауырсыны қалды? Неліктен? Дәнмен қоректенетін жануарларды құс деп атауға бола ма? Жоқ, көптеген жануарлар астық жейді - кеміргіштер, жылқылар т.б Аңдарды, ұшатын жәндіктерді құс деп атауға бола ма? (Қандай қанаттары бар?) (Жоқ. Құстардан басқа көбелектер, қоңыздар, масалар, жарқанаттар ұшады.) Жұмыртқа салатын жануарлар мен жәндіктерді құс деп атауға бола ма? (жоқ. Құстардан басқа барлық жәндіктер, құрттар,</i></p>	<p>Қызығушылықты ояту <i>Балалар, біздің топқа ауылдағы әжеден хат келіпті. Оның ішінде не бар екенін білгіңіз келе ме?</i> Балалар: Иә. <i>«Сәлеметсіздер ме, құрметті балалар! Қиындыққа тап болдым. Менің жақсы көретін тауығымды қаршыға ұрлап, жасырып қалды. Маған тауықты табуға көмектес»</i> Тәрбиеші: Балалар әжеге көмектесеміз бе? (Иә). <i>Арина әже тұратын ауылға қалай жетеміз? (автобустан, пойызбен) Мен поездға отыруды ұсынамын, ол үшін мына пішіндерден поезд құрастырып алайық. Поезд құрастыру.</i> Аудиодан поезд дыбысы. <i>Балалар, біз де келдік, бұл біздің аялдама. Бізді кім қарсы алып тұр.</i> Әже (АҚТ технологиясынан) <i>Әженің қолында конверт бар. Қызық, оның ішінде не бар? Мен конвертті ашайын. Балалар, қараңдаршы, мұнда не сызылған?</i> Балалар: Құстарды қоректендіргіш. Тәрбиеші: Бәлкім, қаршыға тауықты</p>	<p>Қызығушылықты ояту. <i>Үстелде жұмыртқа үстінде тауық (ойыншық) отырады.</i> Шұбар тауық Ұлықбек Есдәулетов <i>Шұбар тауық мүлдем, Жолатпайды барса. Ұясында жүрген Балапаны қанша? Балапанын тауық Қызғанады жаман. Қанатымен жауып, Санатпайды маған.</i> Ой қозғау. <i>Балалар, тауық деген не? Аң ба, құс па немесе жәндік пе?</i> Балалар: құс <i>Ал қандай құс? Үй құсы. Тағы да қандай үй құстарын білесіңдер? Балалар, айтыңдаршы, үй құстары не жегенді ұнатады? Ал, тауығымызды тамақтандырайық, ол көптен бері отырып, аш болған шығар.</i> Дидактикалық ойын: «Дәндерді ажырат» Шарты: Саусақ моторикасын дамыту мақсатында қалташалардағы дәндерді ажырата білу. Тауыққа тары дәнін тауып беру. Арпа, күріш, тары, фасоль дәндері) Тәрбиеші. Балалар, қалай ойлайсыңдар, тауық неге жұмыртқаның үстінде</p>	<p>Ой дамыту. <i>Үй құстары туралы әңгімелесу</i> - Құс қорасынан нені көріп тұрсыңдар? - Оларды бір сөзбен атаңыз. (Құстар). - Бұл қандай құстар? (Бұл үй құстары). Неліктен олар үй деп аталады? (Өйткені олар адаммен бірге тұрады, адамдар оларды баяғыда қолға үйреткен, қазір оларға қамқорлық жасайды, тамақтандырады, емдейді). - Құс қай жерде мекендейді? (Құс ауласында, құс қорасында). - Үй құстары тағы қай жерде өмір сүре алады? (Құс фабрикасында). Құс бағумен айналысатын адамды қалай атайды? (Құс шаруашылығы, құс қорасы) Ой қозғау. - Тауық тұқымдасының барлық мүшелерін ата. - Суретке қарап, әтешінің тауықтан айырмашылығы неде, олар несімен ұқсас екенін айт? (Тауық пен әтешінің денесі қауырсынмен</p>
--	--	--	--	---	---

	<p>-Құстардың басқа жануарлардан айырмашылығы қандай? тұмсығы, қанаттары, қауырсындары бар</p> <p>-Неліктен құстың тұмсығы бар?</p> <p>Құсқа қанат не үшін қажет?</p> <p>Құстарға қауырсын не үшін қажет екенін білгілерің келе ме?</p> <p>Олай болса зерттеу жұмысын жүргізейік</p> <p>Тәжірибе №1</p> <p>Құс қауырсындарын зерттеу: «Құстардың қауырсындары қалай орналасады» Біз оны саусақтармен тексереміз. Не байқадың? (тығыз, қатты, үлкен) Жеңіл ме, ауыр ма?</p> <p>-Балалар бір қолдарына қауырсын, екіншісіне тас қояды.</p> <p>Қорытынды: Қауырсын жеңіл, тас ауыр.</p> <p>Тасқа, сосын қауырсынга үрле. Не көріп тұрсыз? Тас қозғалмайды, ал қауырсын ұшып кетті..</p> <p>Неліктен? Қауырсын жеңіл. Ал оны не жеңілдетеді?</p> <p>Тәжірибе №2</p> <p>- Мен қауырсынның ұшын кесіп аламын. Біз не көріп тұрмыз? Біз бос орынды көреміз, бос орынға сіз түсті сымды салып көріп, тексеруге болады</p> <p>Қауырсын бос, сондықтан жеңіл.</p> <p>Құстың денесі қауырсынмен тығыз жабылған. Егер қауырсындары ауыр болса, құс бұтақтарға отыра алмайды,</p>	<p>тасбақалар, жыландар жұмыртқа салады)</p> <p>Тұмсығы бар жануарларды құс деп атауға бола ма? (Жоқ, кейбір жануарлардың да тұмсығы болады, мысалы, платипус).</p> <p>Сонымен, құстарда басқа жануарларда жоқ не бар? Балалар біраз ойланып, өз бетінше аталған жануар түрлерінің қауырсындары жоқ деген қорытындыға келеді.</p> <p>- Дұрыс. Өйткені, Құстардың екінші аты бар: қауырсындылар. Құстардан басқа ештеңеде қауырсындар жоқ. Бұл оларды басқа жануарлар мен жәндіктерден ерекшелендіреді.</p> <p>Қауырсындар</p> <p>Бірақ қай қауырсын қызықты, қайсысы әртүрлі, мен оларды зертханамызда зерттеуді ұсынамын.</p> <p>Негізгі бөлім.</p> <p>№1 тәжірибе.</p> <p>Қауырсынды лақтыру.</p> <p>Сіз не көріп тұрсыз? Қауырсынды лақтырғанда не байқадыңыз? Қауырсын баяу құлайды, ақырын айналады. Өйткені ол өте жеңіл</p> <p>Тәжірибе №2</p> <p>Қауырсынның іші неге бос?</p> <p>Қауырсынның шетін кесіңіз - біз бос орынды көреміз, сіз түсті сымды салып, бос орынды тексеруіңізге</p>	<p>«қоректендіргішке» тығып қойған шығар? Қарайық Астық науасынан балалар суреттердің бөліктерін тауып, құрастыру.</p> <p>Ой қозғау.</p> <p>Балалар, суреттерде нелер бар?</p> <p>Балалар: Әтеш пен балапан, бірақ тауық жоқ.</p> <p>Тәрбиеші: Балалар, қараңдаршы, науаның астында тағы бір конверт жатыр, көрейік ішінде не бар?</p> <p>Тапсырма: Жұмбақтарды шешіп, жауабын табыңдар.</p> <p>Орақ құйрық, тарақ бас, Көп ұйқыны жаратпас.</p> <p>(Әтеш)</p> <p>Кеудесі қайқаңдап, Жүреді балпаңдап.</p> <p>(Қаз)</p> <p>Қық-қық етеді, Кезіп жүріп көшені. Жата қалса орнына, Ақ доп тастап кетеді.</p> <p>(Тауық)</p> <p>Шығармашылық жұмыс</p> <p>Балаларды топқа бөлу</p> <p>1-топ: Дайын әтеш суретін мақта таяқшасымен бояу</p> <p>2-топ: Дайын қаз суретін тіс щеткасымен бояу</p> <p>3-топ: Тауық суретін трафареттен губка арқылы бояу.</p> <p>Тәрбиеші: Жұмбақтарды таптық, енді қайда</p>	<p>отырады? Тауық – құс, ал барлық құстар жұмыртқадан пайда болады Бірақ кез келген жұмыртқадан емес, бұл белгілі бір шарттарды, жылулы қажет етеді. Біздің тауық жұмыртқаны инкубациялайды, оларға жылу береді, кейін ол балапан шығарады. Тауық балалары қалай аталады?</p> <p>Шөже.</p> <p>Ой дамыту</p> <p>Балалар, тауық жұмыртқасымен жақынырақ танысып, оның таңғажайып қасиеттері туралы білгіңіз келе ме?</p> <p>Шығармашылық бұрыш.</p> <p>Балаларды топқа бөлу.</p> <p>1- топ: Тауықпен әтешті құрастыру</p> <p>2-топ: Балапандарды тауықтың қасына жапсыру</p> <p>3-топ: Тауықтарға мақта таяқшасымен жем салу</p> <p>4-топ: Ермексизден жұмыртқа мүсіндеу.</p> <p>Міне біз толық жұмысты бітірдік, енді жұмысымызды ары қарай жалғастырамыз. Біз тауықтың басып жатқан жұмыртқаларына қол тигізе алмаймыз, әйтпесе балапандар шықпайды.</p> <p>Тауықтың балапаны</p> <p>Ертай Ашықбаев</p>	<p>жабылған, қанаттары, құйрығы, екі аяғы, басы тарақ және тұмсығы бар. Бірақ әтештің құйрығы үлкенірек және әдемірек, ол тауықтан гөрі керемет. ; оның тарағы тауыққа қарағанда үлкенірек және жарқыраған</p> <p>Әтештің табанында шұңқырлары бар)</p> <p>- Әтеш дауысы қалай не істейді? (Әтеш шақырады: “коо-ка-ре-ку.”)</p> <p>Ал тауық? (Қақылдап: «ко-ко-ко.»)</p> <p>- Тауықтың адамға қандай пайдасы бар? (Тауықтар адамға жұмыртқа, етін – береді, оны адам жейді. Тауықтың мамығы мен қауырсынынан көрпе, жастық, қысқы жылы киімдер: бас киім, мамық күртеше жасалады.)</p> <p>Тыныс алу жаттығуы</p> <p>«Қауырсынды ұшыру»</p> <p>Дид ойын: «Кім тапқыр»</p> <p>Жұмбақты шешу: Айдыннан шалқыған Телпек көрдім қалқыған. (Үйрек)</p> <p>- Үйрек тұқымдасының барлық мүшелерін ата. Үйректер қалай қозғалады? Олар не істей алады? (Үйректер</p>
--	---	---	--	---	--

бұтақтар сынып қалады. Бірақ құстар уақытының көп бөлігін ағаштарда ұя салу, ұйықтау, жаулардан қашумен өткізеді.

Тәжірибе №3

Қане, үлкейткіш әйнекпен қауырсынды қарайық. Қарап отырсаңыз, қауырсындының бетін бекіту арқылы мықтап және оңай жалғанатын шығыңқы жерлер мен ілмектер бар. Бұл қауырсын дизайны құсты қолайсыз ауа-райынан қорғайды: қар мен жаңбырдан. Егер ілмек ажыратылса, онда құс оларды тұмсығымен қосады. Сіз қауырсындарын тұмсығымен тазартатын құсты көрдіңіз бе? Негізі құс қауырсындарын тұмсығымен құлыппен жабады.

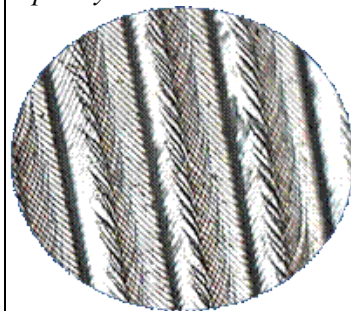
Ал біздің алдымызда қандай қауырсындар жатыр? Мамық кішкентай, үлгілдек, жіңішке, түктері бір-біріне қосылмаған, жіңішке таяқша Неліктен құсқа мұндай қауырсын керек? Мамық қауырсын құсты жылы ұстауға қызмет етеді. Олар денесінде, басында, қанаттарында, аяқтарында кездеседі.

Қорытынды: Қауырсын құстардың әшекейі ғана емес. Құстардың тіршілігінде қауырсын өте маңызды рөл атқарады. Біріншіден,

болады. Қауырсын жеңіл, таяқшасы бос, іші қуыс.

Тәжірибе № 3.

Қауырсындар қайда орналасады? Қауырсынды тер, сен не сезесің? Ауа - Құс қанаттарын қаққанда, қауырсын жүндерін шешпей серпімді түрде серіппелі болады. Бұл қауырсындарды ұшу қауырсындары деп атайды. Микроскоппен қауырсындарды қарастырайық. - Көрдіңіз бе, микроскоптың астында біз таңғаларлық көрініс табамыз. Қауырсын бейнеленген суретті микроскоппен көрсету

Бәрімізге белгілі, қауырсындының ортасында шыбық бар. Осы шыбықтың әр бүйірінен көптеген ұсақ жүндер шығады. Әртүрлі жұмсақтық пен өлшемдегі жүндерді көруге болады. Сонымен қатар микроскоппен ғана көруге болатын көптеген

барамыз? Сәл тынығып алайық **Сергіту сәті. Музыкамен «Шәжәлерім» Тәрбиеші:** Біз демалдық, тауықты іздеуді жалғастыратын кез келді, бірақ қайда барамыз? Бәлкім қаршыға оны ұясына тығып қойған шығар? Ол ұясын қайда салады? Ағашта Олар ұя іздеп табады, ұяда тауықты тығып қойған. **Тәрбиеші:** Міне, балалар, тауықты таптық. Оны әжеге қайтарайық. Әжеге тауықты алып беру. **Әже балаларға рақмет айтады.**

Ой дамыту. Әже тауықты неге жақсы көрді, неге іздеді? -Үй құстарының қандай пайдасы бар? (Ет пен жұмыртқа береді) -Оларға қалай қамқорлық жасауға болады? (Оларды тамақтандырады және суарады) Әженің тауығына дән жасап берейік **Дидактикалық ойын: «Тауыққа дән» Шарты:** Сары ермексаздан дән жасау.

Тақпақ

Бұл балапан қандай мықты, Жұмыртқаны жарып шықты.

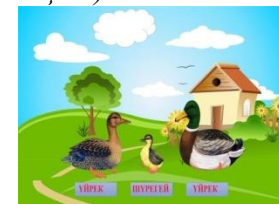
Шыға салып ерінбеді, Жемін өзі теріп жеді. Бірақ бізде тауықтар шықпайтын басқа тауық жұмыртқалары бар, бірақ біз олармен нақты ғалымдар сияқты әртүрлі эксперименттер жасай аламыз. Ол үшін арнайы форманы киіп, зертханаға баруымыз керек. **Балалар алжапқыш киеді, Педагог қоржынынан тауық жұмыртқаларын таратады.** **№1 тәжірибе «Тауық жұмыртқасының сыртқы белгілерімен танысу»**

Балалар, жұмыртқаға қараңдаршы. -жұмыртқаның түсі қандай? -жұмыртқаның пішіні қандай? (сопақша). -жұмыртқа қатты ма, жұмсақ па? Енді біз жұмыртқаның сыртқы белгілерін білеміз. Тәрбиеші. Балалар, сендер тауық жұмыртқасының қандай болатынын білдіңдер ме, бірақ жұмыртқаның ішіне қарағыларың келе ме?

Тәжірибе №2

«Шікі жұмыртқаның құрамы» Тәрбиеші. Балалар жұмыртқаны ақырын алып, жарып ыдысқа құяды.

жүре алады, жүзе алады, сүңгиді, ұша алады.) Үйректердің ұшуына не көмектеседі. Үйректердің дене бөлігін атаңыз. (Қанат үйректерге ұшуға көмектеседі.) Ал үйректердің жүзуіне не көмектеседі? (Үйректер жүзуге көмектесу үшін табандарын пайдаланады: олардың саусақтарын байланыстыратын арнайы жүзу қабықшалары бар, соның арқасында үйректер суды табандарымен қайтарады, кішкентай ескектермен ескек есу сияқты).

Тәжірибе алаңы

қолыңызды жайылған саусақтарыңызбен су ыдысына салып, қолыңызды суға батырыңыз. Содан кейін дәл солай жасаңыз, бірақ саусақтарыңызды қолыңызбен басыңыз. Қандай жағдайда қол суды күштірек қайтарады? Саусақтарыңызды

<p>мамықтар мен қауырсындар жылыды сақтайды, сондықтан көптеген құстар солтүстіктің өте қатал жағдайында да қыстайды. Екіншіден, қауырсындарды суықтан, ылғалдан, желден сақтайды, жылыды жоғалтпайды.</p> <p>Қазір терезеге қарасақ, қандай құстарды көреміз? Қыстайтын құстарды</p> <p>Дидактикалық ойын: «Қыстайтын құстармен пен қоныс аударушылар» Шарты: Қыс және көктем ағаштарының орналасуы: Ойында педагог әдейі қате жібереді. Балалар қатені байқап, оны дәлелдеу керек. Балаларды 2-топқа бөлу. 1-топ: Қысқы ағаштарды құрастыру 2-топ: Көктем ағаштарын құрастыру. Сендердің үстелдеріңде құстардың суреттері бар. Біреуін алып, құстың атын есте сақтаңыз. Ойланып, оның қай ағашқа ұшып, қонатынын тауып жапсыр. (балалар тапсырманы орындайды). Жұмысты тексеру: Жапырақтары бар көктемгі ағашты көрейік. Үстінде қандай құстар отырады? (көшіп-қон) Қазір қоныс аударатын құстар қайда? Неге біз оларды қысқы серуенде көрмейміз? -Олар неге кетіп қалды?</p>	<p>кішкентай, кішкентай мамықтар бекітілген. Бұл таяқшалар ілмектер арқылы бір-бірімен байланысқан. Ілмектер оңай қосылады, қауырсындының бетін бекітеді, ал егер олар ілмексіз болса, онда құс оларды тұмсығымен байланыстырады.</p> <p>Микроскоппен қауырсындарды қайта қарау, суретте көргендерін микроскоптағы суретпен салыстыру.</p> <p>Бір кездері өте мұқият адамдар мұны көріп, найзағай ойлап тапты.</p> <p>Тәжірибе №4 Шыбын қауырсынымен салыстыру. Тағы қандай қауырсындар бар? Мамық кішкентай, үлпілдек, жіңішке, түктері байланыспаған, таяқшасы жіңішке Қауырсынды салыстыру Мамық қауырсынды шыбын қауырсынына салып, көлемі бойынша салыстырамыз. Қайсысы артық? Содан кейін біз қолдың бойымен мамық қауырсынды жүргіземіз - жұмсақ. -Қалай ойлайсыңдар, құсқа неге мұндай қауырсын керек? Мамық қауырсын құсты жылы ұстауға қызмет етеді. Денесінде, басында, қанаттарында, табанында орналасқан Дид ойын: «Қай қауырсын</p>	<p>Үйімізде тауық көп. Үйрек, Қаз да жетеді. Жұмыртқа олар тауып көп, Бізді қарық етеді. Бәрін жинап аламыз, Аралап шөп, қораны. Ыдысқа әкеп саламыз, Тәрбиеші: Балалар, әже сендерден тағы да көмектесулеріңді сұрайды. Ол жұмыртқаны қайнатып, бір себетке, шикі жұмыртқаны екіншісіне салды, бірақ себеттерді ұмытып қалды.</p> <p>Ой қозғау. Біз Тәжірибе арқылы қайнатылған және шикі жұмыртқаның қай жерде екенін анықтайық. Тәжірибе Жұмыртқаны айналдыру керек, егер ол піскен болса айналады, ал егер ол шикі болса, онда ол айналмайды. Сөздік жұмыс: айналады, сарыуыз, ақуыз. -Балалар тәжірибе жасап, пісірілген жұмыртқаны тауып, әжесінің себетіне салады. Тәрбиеші: Ал, балалар, біз әжеге көмектестік пе? (Иә). Ал енді біздің балабақшаға қайтатын кез келді. Поездағы орындарыңа отырыңдар Поездың аудио дыбысы. Балабақшаға келу.</p>	<p>Балалар, қараңдар, ортасында не бар? Қандай сарысы? (сары, дөңгелек). Сарысының айналасында не бар? Қандай ақуыз? (сұйық, мөлдір). Байқап көрейік, сарысын қасықпен тесіңіз. Не болды? жарылды, төгілді. Сонымен, шикі жұмыртқаның сарысы жұқа пленкадағы сұйықтық болып табылады. Балалар, жұмыртқаның қабығына қараңдаршы. Ол қандай? Оны сындырып көрейік. Тәрбиеші: Балалар, біз тауық жұмыртқасымен таныстық. Бірақ мен таңажайып қасиеттері туралы айтып беруге беремін. Ол үшін бізге аздап демалу керек. Мен сендерге кішкентай тауықтарға айналуды ұсынамын, ал мен тауық боламын. Сергіту сәті (денешын) «Менің балапандарым» (музыкалық сүйемелдеумен) №3 тәжірибе «Шикі немесе қайнатылған жұмыртқа» Тәрбиеші: Балалар, менің тарелгіме қараңдаршы жұмыртқа жатыр. Нешеу? (екі) Бір жұмыртқа шикі, екіншісі қайнатылған. Айтыңызшы, олар қалай ұқсас? Және олар қалай ерекшеленеді? Сыртқы белгілері бойынша пісірілген жұмыртқаны шикіден ажырату мүмкін емес екен.</p>	<p>түйгенде қолыңызды қандай құстың табанына ұқсаттыңыз? - Енді үйректердің табанында неліктен қабықша бар екенін түсіндің бе? - Тағы қандай құстардың жүзетін қабықшалары бар? (Қаздарда.) Суда жүзе алатын құс, ол қандай құс? (Бұл суда жүзетін құс) - Үйректер қалай қоректенеді, қандай тамақпен қоректенеді? (Үйректер неше түрлі азықпен қоректенеді: астық, шөп, құрт, ұлулар, жәндіктер; сүңгіп жүргенде олар судан әр түрлі қорек алады. Бұлар қоректі құстар.) Тауықтар, қаздар, күрке тауықтар да қоректілер. Дидактикалық ойын: «Тауықтарды 5-ке дейін санау» Кұйрығы – желпілдек, тұмсық – ілмектей, Бұл құсты күрке тауық деп атайды. Ол өрескел, күшті, маңызды, Онымен бәрі бірдей дос бола бермейді. - Күрке тауық қалай суреттелген? Күрке тауықтың сыртқы түрін</p>
---	---	---	---	--

Ал енді қысқы ағашта отырған. құстарды қарастырайық Оның үстінде қандай құстар бар?

Тәрбиеші: Неліктен қыстайтын құстар қоныс аударатын құстар сияқты бізден жылы жаққа ұшып кетпеді? (балалардың жауаптарын тыңдау) Қыстайтын құстар жидектермен, тұқымдармен, шишалармен қоректенеді, тіпті қыста қорек таба алады. Сондықтан олар қыста бізбен бірге қалады!

Жарайсыңдар! Қысқы құстарды жақсы білесіңдер.

Ой қозғау.

Қыста құстардың өмірі туралы көбірек білу үшін мен олар туралы фильм көруді ұсынамын.

Қандай құстар туралы фильм көрдіңдер?

Фильмде көрген құстарды ата.

Қыста құстар қалай өмір сүреді? (таңертеңнен кешке дейін қыстайтын құстар бір маңызды іспен айналысады).

Қалай ойлайсыңдар, немен айналысады?

Балалар - (Олар тамақ іздейді) Иә, қыста құстардың негізгі әрекеті қорек іздеу болып

жеңіл» Алақанға салып, қауырсынды үрлеу. Балалар үрлейді - қайсысы алысырақ ұшады - мамық па, қауырсынба ?

Қортынды: Мамық үлгідеп тез ұшады.

Ой қозғау.

Суда жүзетін құстардың қауырсындары неге суланбайды деп ойлайсыңдар?

Өйткені, олардың арнайы май безі бар және құстардың өздері тұмсығымен қауырсындарды майлайды.

Эксперимент жасау.

Тәжірибе № 5

- Сенде шыбын қауырсыны бар, үстіне су құй.

Құстардың қауырсындарына осылайша су ағызады.

Сондықтан қауырсындар суланбайды!

Біз бүгін зертханада не білдік?

- Құс қауырсындарының қалай орналасатыны және олардың мақсаты туралы білдік. Біздің зертханада қауырсындарды зерттей отырып, біз қорытынды жасай аламыз - құстарға қауырсын не үшін қажет? Құстың ұшып кетуіне, ауада қалуына, ылғалдан қорғауға, жылытуға көмектеседі.

- Құстар күнде қауырсындарына күтім жасайды, қауырсындарын мұқият тазартады, кірден

Нәтиже. Балалар, біз балабақшаға қайтып келдік, саяхаттан қандай жаңа және қызықты нәрселерді білдіңіз?

Тауықтың балапаны Ермай Ашықбаев

Бұл балапан қандай мықты, Жұмыртқаны жарып шықты.

Шыға салып ерінбеді, Жемін өзі теріп жеді.

Қондырып ап алақанға, Жем беремін балапанға.

Балаларды мадақтау.

Қалай анықтауға болады деп ойлайсыңдар?

Тәрбиеші. Балалар, тыңдаңдар, есте сақтаңдар! Жұмыртқа қайнатылған кезде, ол жақсы айналады, өйткені жұмыртқаның барлық мазмұны пісірілген және қатты күйде. Жұмыртқаны қайнатпаған кезде, ол айналдырмайды, өйткені жұмыртқаның мазмұны сұйық күйде болады және жұмыртқаны босатуға мүмкіндік бермейді. Тексерейік? Мен жұмыртқаны табаққа айналдырамын, ал сендер оның піскен, піспегенін екенін айтасыңдар.

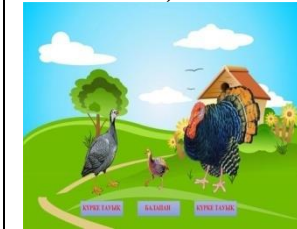
Тәрбиеші: тәрелкедегі жұмыртқаларды бір-бірден бұрады. Балалар өз болжамдарын айтады.

Тәрбиеші. Дұрыс істегенімізді тексерейік. пісірілген жұмыртқаны алып, оны тазарту. Тазалау кезінде жұмыртқаның қабығы қалай ашылады. Ашу оңай болса қандай болады? (нәзік).

Қортынды.

Қайнатылған жұмыртқаның құрамы қандай? Қатты. Жұмыртқаның ішінде не бар? Белок, ортасында не бар? сарусы Сарысы қандай? (дөңгелек, тұтас, сары). Тәрбиеші. Балалар, сендер нағыз ғалымдар сияқты

сипаттау. Күркетауықтың басы, денесі, аяғы, құйрығы, қанаттары қандай екенін айтыңыз.

(Күркетауықтың басы кішкентай, қызыл терісімен жабылған, тұмсығы иілген, үлкен қызыл сақалды, күшті ұзын аяқтары бар (табан), қауырсыннан жасалған үлкен әдемі құйрық, күркетауық қанаттары үлкен желпуіш сияқты ашылады)

Күркетауық ұшпайтын, суда жүзбейтін, әр жерден қоректенетін құс. шөпті, жапырақтарды, көк пиязды жақсы көреді, сонымен қатар бақша зиянкестерін жейді.

Қаздар тұқымдасының барлық мүшелерін ата.

Қаздар қандай дыбыстар шығара алады? Олар не істеп жатыр? (Қаздар: гұқ-гұқ деп айқайлайды; олар: «ш-ш-ш» деп

табылады. Қыста күн қысқа, тез қараңғы болады, қараңғыда тамақ табылмайды. Сондықтан құстар күнмен бірге тұрып, күні бойы тамақ іздейді.

Тақпақ айту

Жылы жаққа ұшпайтын,
Біздің жақта қыстайтын,
Құстар жүрсе жуықта,
Жем шашуды ұмытпа!
-Естеріңде ме, хатта қар адам
құстардың қыстан аман
шығуына көмектесуімізді
өтінді?

Бұл үшін не істеуіміз керек?

Шығармашылық жұмыс.

Құстарға жемсауыт жасап беруіміз керек.

Үлгіні талдай отырып, жемсауыттың суретін салу.

Осындай жемсауытқа күн сайын жем салып отыруымыз керек. Қалада азық көп, сондықтан құстар бізге суықта, жылу мен тамаққа жақындайды. Адамдар құстардың аман қалуына көмектесу үшін тамақтандырады.

Дидактикалық ойын: «Құсқа жем беру» Қауырсынды достарымызға дәм дайындайтын кез келді. Құстарға тәттілер жасау. Ермексаздың әр түрлі

тазартады.

Шығармашылық орталық Балаларды топқа бөлу.

1-топ: Дәстүрден тыс әдістер арқылы трафаретпен құс бейнесін салып, губкамен бояу.

2-топ: Құстарға жемсауыт құрастыру

3- топ: Құстарды жемсауытқа жапсыру.

4-топ: Құстарға ермексаздан жем жасап, жемсауытқа салу.

Қорытынды: Біз бүгін қауырсындарға көп тәжірибе жасадық. Құстар туралы көп мағлұмат алдық. Біз серуенде құс қоректендіргішінде кездесіп, бізбен бірге қыстап қалатын құстардың нені көбірек жегенді жақсы көретінін білеміз.

Денешынықтыру

Негізгі бөлім.

Жалпы дамыту жаттығулары.

Жалаушамен

1. Бастапқы қалып (бұдан әрі - б.қ) - аяқтың еніне параллель тіреу, қолды төмен түсіру. Қолдарын жанға жоғары көтеру, қолдарын шапалақтау.

Қолды жанға төмен түсіру, бастапқы күйге оралу

2. Б.қ - аяқ иық деңгейінде, қол белде. Оңға бұрылу, оң қолды жанға бұру, бастапқы

көптеген эксперименттер жасадыңдар.

Денешынықтыру

Негізгі бөлім.

Жалпы дамыту жаттығулары.

Жалаушамен

1. Бастапқы қалып (бұдан әрі - б.қ) - аяқтың еніне параллель тіреу, қолды төмен түсіру. Қолдарын жанға жоғары көтеру, қолдарын шапалақтау.

Қолды жанға төмен түсіру, бастапқы күйге оралу

2. Б.қ - аяқ иық деңгейінде, қол белде. Оңға бұрылу, оң қолды жанға бұру, бастапқы күйге оралу. Дәл сол сияқты басқа жаққа бұру.

3. Б.қ - аяқтың иық деңгейінде, қол төмен. Отыру, қолды алға қою, алдыға қолды шапалақтау, тұру, бастапқы күйге оралу.

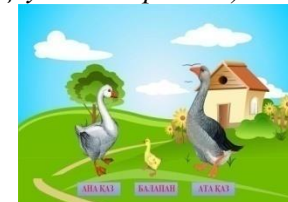
4. Б.қ - аяқты алысқа қою, қолдар арқада. Қолыңызды жанға көтеру: алға иіліп, екі арасында саусақтың ұшын еденге тигізу. Қолды жанға созып, керілу, бастапқы күйге оралу.

5. Б.қ - аяқтың алысқа қою, қол белде. Жүру кезегімен ауысып, орнында екі аяқпен секіру.

Тыныс алу жаттығуы.

Мұрынмен дем алып, ауыздан демді шығару.

ысқырады.) Қалай ойлайсыңдар, қаз қай кезде ысқырады? (Ол ашуланғанда, қауіп төнген жағдайда өзіне немесе балапандарына қауіп төндіргенде.)

- Қаз тағзы қалай қорғана алады?

Қаз аяқтарын қысып, қылмыскерді

қанаттарымен ұрып-соғуы мүмкін. Басқа құстар, мысалы, әтеш немесе үйрек өзін қалай қорғайды? Әтеш айбат шегеді, үйрек шымшып алады.

«Қаз ашулы» психогимнастика

Қаз қалай қозғалады? (Қаз жүреді, жүгіреді, жүзеді.) Демек, қаз ... суда жүзетін құс.

Қаздардың қандай пайдасы бар? Қаздар өте қоректік ет,

жұмыртқа, май, мамық және қауырсын береді.

Шығармашылық бұрыш

Өз еркімен жұмыс.

4. Рефлексия -Бүгін не туралы әңгімелестік?

- Ең көп есіңде не

	<p>түстерінен құстарға тәттілер жасау.</p> <p>Педагог құстарға арналған тәттілерді кезең-кезеңімен дайындауды көрсетеді</p> <p>Тәрбиеші: Сонымен құстарға арналған тәттілер дайын.</p> <p>Біз құстарға тәттілерді беру үшін серуенге шығамыз. Олар біздің тәттілерден дәм татып, ұшып, басқа құстарға балабақшада қандай мейірімді балалар өсіп жатқанын айтып береді.</p> <p>Қортынды Балаларды мадақтау.</p> <p>Музыка Тақырыбы: «Айнала ақша қар» Музыка тыңдау: «Сырғанақ» (муз. Ө. Байділдаев, сөзі Ө. Тәжібаев). Әннің мазмұнын, алған әсерлерін, көңіл күйін сұрау.</p> <p>Әннің қайырмасы қайсы, кіріспесі қайсы екенін ажыратуға үйрету.</p> <p>Дауыс жаттығулары: «Жоғары шығамыз, төмен түсеміз». Әуенді дауыс ырғағымен, дауысқа қатты күш түсірмей орындау.</p> <p>Ән айту: «Зырлайды шанамыз» (муз. М. Маңғытаев, сөзі Қ. Ыдырысов). Әнді тыңдап, мәтініне көңіл аудару.</p> <p>Әннің көңіл күйін, жылдамдығын, ырғағын ажырату. Ән айту кезінде ережелерді еске түсіру, әннің сөзін таза айту, бірін-бірі тыңдап, үндесіп айтуға</p>	<p>күйге оралу. Дәл сол сияқты басқа жаққа бұру.</p> <p>3. Б.қ - аяқтың иық деңгейінде, қол төмен. Отыру, қолды алға қою, алдыға қолды шапалақтау, тұру, бастапқы күйге оралу.</p> <p>4. Б.қ - аяқты алысқа қою, қолдар арқада. Қолыңызды жанға көтеру: алға иіліп, екі арасында саусақтың ұшын еденге тигізу. Қолды жанға созып, керілу, бастапқы күйге оралу.</p> <p>5. Б.қ - аяқтың алысқа қою, қол белде. Жүру кезегімен ауысып, орнында екі аяқпен секіру.</p> <p>Тыныс алу жаттығуы. Мұрынмен дем алып, ауыздан демді шығару.</p> <p>Қозғалыстардың негізгі түрлері. 1. Тепе-теңдік жаттығулары - жүру және екі сызық арасында жүгіру (ені 15 см, ұзындығы 3 м) Жаяу жүргенде, қолдар белде. Жүгіру кезінде қолдар бүгілген тепе-теңдікті сақтай алады. Жүгіру мен жүгірудің кезектесуі: ең бастысы - бауларды баспау.</p> <p>2. Секіру - орнында екі аяғымен шеңберді оңға және солға кезекпен қысқа кідіріспен серпу (3-4 рет). Балалар бір-біріне қарама-қарсы екі жолда тұрады (сызықтар арасындағы қашықтық</p>		<p>Қозғалыстардың негізгі түрлері. 1. Тепе-теңдік жаттығулары - жүру және екі сызық арасында жүгіру (ені 15 см, ұзындығы 3 м) Жаяу жүргенде, қолдар белде. Жүгіру кезінде қолдар бүгілген тепе-теңдікті сақтай алады. Жүгіру мен жүгірудің кезектесуі: ең бастысы - бауларды баспау.</p> <p>2. Секіру - орнында екі аяғымен шеңберді оңға және солға кезекпен қысқа кідіріспен серпу (3-4 рет). Балалар бір-біріне қарама-қарсы екі жолда тұрады (сызықтар арасындағы қашықтық кемінде 3 м). Педагог әр жолдың алдында шнурлардан жолдарды қойып, тапсырманы түсіндіреді - соқпақпен жүріп бара жатып асықпау, басты және арқаны түзу ұстау, серуендеудің соңында өз сызыққа бару. Балалар жаттығуды 2 рет аяқтағаннан кейін, олар тірек бойымен жүгіре бастайды.</p> <p>Тепе-теңдік жаттығуларының соңында педагог бауларды шешіп, балаларды әртүрлі бағытта шашырауға шақырады.</p> <p>Қим ойын: ойын "Өзіңізге жұп табу" ойын үшін сізге екі түсті орамалдар қажет (балалар</p>	<p>қалды?</p>
--	--	--	--	--	---------------

	<p>машықтандыру.</p> <p>Аспаппен танысу: «Музыкалық аспаптарға арналған этюд» (муз. Ф. Госсек). Ұрмалы аспаптарда ырғақты сақтай отырып педагогтің сүйемелдеуімен ансамбльде ойнау. Балалардың есту қабілеттерін дамыту, ырғақты (ритм) дұрыс ұстай алмаған балалармен жеке жұмыс жасау. Ұлттық ойын «Ормандағы аю».</p> <p>Ой қозғау. Әнді тыңдап, суретке қарап әңгіме құрастыр. Қыста көңілді, қызық ойындар өте көп. Қысқы ойындарға арналған заттарды ата және ойын түрлерін ата</p> <p>Дид ойын: «Суреттегі екі аққаланың қандай айырмашылықтары бар?» Екінші аққалаға не жетіспейді? ҰІӘ балалардың көмегімен қорытындылау, бағалау</p>	<p>кемінде 3 м). Педагог әр жолдың алдында инурлардан жолдарды қойып, тапсырманы түсіндіреді - соқпақпен жүріп бара жатып асықпау, басты және арқаны түзу ұстау, серуендеудің соңында өз сызыққа бару. Балалар жаттығуды 2 рет аяқтағаннан кейін, олар тірек бойымен жүгіре бастайды.</p> <p>Тепе-теңдік жаттығуларының соңында педагог бауларды шешіп, балаларды әртүрлі бағытта шашырауға шақырады.</p> <p>Қимыл-қозғалыс ойын: ойын "Өзіңізге жұп табу" ойын үшін сізге екі түсті орамалдар қажет (балалар саны бойынша) (бір түсті орамалдардың жартысы, қалғандары-басқа). Әр ойыншы бір орамал алады. Тәрбиешінің сигналы бойынша барлық балалар залдың (алаңның) бүкіл аумағын алуға тырысады. "Жұп тап!" немесе музыкалық шығарманың дыбысының басталуы бірдей түсті шарфы бар балалар жұптасып тұрады. Ойын 2-3 рет қайталанады. 20-бетті қараңыз. Ойын 2-3 рет қайталанады.</p> <p>«Күлкіні жалғастыр» ойын жаттығуы Балалар малдас құрып дөңгелене отырады да, бір-</p>		<p>саны бойынша) (бір түсті орамалдардың жартысы, қалғандары-басқа). Әр ойыншы бір орамал алады. Тәрбиешінің сигналы бойынша барлық балалар залдың (алаңның) бүкіл аумағын алуға тырысады. "Жұп тап!" немесе музыкалық шығарманың дыбысының басталуы бірдей түсті шарфы бар балалар жұптасып тұрады. Ойын 2-3 рет қайталанады. 20-бетті қараңыз. Ойын 2-3 рет қайталанады.</p> <p>«Күлкіні жалғастыр» ойын жаттығуы Балалар малдас құрып дөңгелене отырады да, бір-біріне жымылып, күлкіні әрі қарай кезекпен жалғастырады. Балаларға бір баланың көңіл күйі қалғандарының көңіл күйіне әсер ететінін еске салады. Балаларға рахмет айтып қоштасу</p>	
--	---	--	--	--	--

		<i>біріне жымылып, күлкіні әрі қарай кезекпен жалғастырады. Балаларға бір баланың көңіл күйі қалғандарының көңіл күйіне әсер ететінін еске салады. Балаларға рахмет айтып қоштасу</i>			
Серуенге дайындық	Киіну: Серуенге шығу, балаларды біртіндеп киіндіру, киімдерінің дұрыс киілуін қадағалау, қатармен жүруге дағдыландыру.				
Серуен	Серуен № 10 Мұзды бақылау.	Серуен № 11 Боранды бақылау.	Серуен №12 Бұлтты бақылау.	Серуен № 5 Қар жауып тұрған құбылысты бақылау.	Серуен № 9 Шыршаны бақылау.
Қысқы серуен картотекасынан					
Серуеннен оралу	<i>Тазалық процедурасы. Қолдарын сабынмен жудыру, өз сүлгілеріне сүртінулерін талап ету, ұқыптылыққа, тазалыққа тәрбиелеу Балаларға реттілікпен киімдерін шешуі, өз сөрелеріне киімін жинап таза ұстауды, су болған киімдерін тәрбиешіге көрсетуге үйрету. Гигиеналық шараларын ұйымдастыру. Түскі асқа дайындық.</i>				
Түскіас	<i>Ұқыпты тамақтану дағдыларын, ас құралдарын қолдану дағдыларын жетілдіру. Тамақтану алдында мұқият жуынуды, тамақтану әдебін сақтап, асты аз-аздан алып, шусыз жеуді үйрету. Тамақтан соң ауыздарын шаюды қадағалау</i>				
Күндізгіұйқы	<i>Белгілі жүйелікте киімдерін шешуді, киімдерін ұқыпты орындыққа іліп қоюды нысықтау. Өз төсек орындарын дайындап жатуды дағдыландыру, үлгере алмаған достарына жәрдемдесу. Балалардың тыныш ұйықтауына жағымды жағдай жасау</i>				
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	№ 3 «Саусақтар амандасады.» <i>массаж жасаймыз –«қолды жуамыз».</i> <i>- «Қайырлы күн, көздерім!»</i> <i>Қабақты сипаймыз.</i> <i>«Оянамыз, құлақтар!» - құлақты сипаймыз,</i> <i>- «Қайырлы таң, қолым!» - алақанды сипаймыз.</i> <i>- «Оянамыз, қолымыз!» - шапалақтаймыз.</i> <i>- «Қайырлы таң, аяғым!» - аяқты сипау.</i> <i>- «Оянамыз, аяғым!» - қаз - қаз басамыз.</i>	№4. Бір – көтер кәне қолыңды <i>Екі – төмен ұста қолыңды</i> <i>Үш, төрт – жаныңа сөз қолыңды</i> <i>Бес дегенде секір көрсет бойыңды.</i> <i>Керілеміз, созыламыз, төсектен біз тұрамыз.</i>	№5. "Құстар оянды" - қолдарды жан-жаққа созу, былғау – «құстар қанат қағып жатыр». 2. «Құстар достарын іздеп жатыр» - Оң жаққа, сол жаққа бұрылу, «шип-шип» деп айту. 3. "Құстар көңілденіп жатыр" –қолды шапалақтау Музыка Тақырыбы: «Айнала ақша қар» Музыка тыңдау: «Сырғанақ» (муз. Ө.	№6. арқамен жатып қолды екі жаққа созу, жұдырықтарын жұму, қолдарын алға созып айқастыру, демалу. - арқамен жатып қолдарын бастарына қойып кезекпен сол аяқтарын, он аяқтарын көтеру, екеуін бірге ұстап, жайлап түсіру. - арқамен жатып шынтақтарын тіреп иілу, кеуделерін жоғары көтеру, басты тік ұстау	№7. «Күннің оянуы» - «Міне күн де оянады»- балалар тізе бүгіп отыр, қол төменде. - Биік, биік, биікке - қолдарын жоғары қарай көтереді. - Түнге қарай батады- Балалар тізе бүгіп отырады. басты төменге – жоғарыға – төменге еңкейеді. «Күлімдейді күн» керемет, керемет - алақан соғады.

		<p>Байділдаев, сөзі Ә. Тәжібаев). Әннің мазмұнын, алған әсерлерін, көңіл күйін сұрау. Әннің қайырмасы қайсы, кіріспесі қайсы екенін ажыратуға үйрету.</p> <p>Дауыс жаттығулары: «Жоғары шығамыз, төмен түсеміз». Әуенді дауыс ырғағымен, дауысқа қатты күш түсірмей орындау.</p> <p>Ән айту: «Зырлайды шанамыз» (муз. М. Маңғытаев, сөзі Қ. Ыдырысов). Әнді тыңдап, мәтініне көңіл аудару. Әннің көңіл күйін, жылдамдығын, ырғағын ажырату. Ән айту кезінде ережелерді еске түсіру, әннің сөзін таза айту, бірін-бірі тыңдап, үндесіп айтуға машықтандыру.</p> <p>Аспаппен танысу: «Музыкалық аспаптарға арналған этюд» (муз. Ф. Госсек). Ұрмалы аспаптарда ырғақты сақтай отырып педагогтің сүйемелдеуімен ансамбльде ойнау. Балалардың есту қабілеттерін дамыту, ырғақты (ритм) дұрыс ұстай алмаған балалармен жеке жұмыс жасау. Ұлттық ойын «Ормандағы аю».</p> <p>Ой қозғау. Әнді тыңдап, суретке қарап әңгіме құрастыр. Қыста көңілді, қызық</p>	<p>Денешынықтыру Негізгі бөлім: Жалпы даму жаттығулары Лентамен. Б.қ.: «Басты айналдыру» 1. Аяқтары иық мөлшерінде. Денені тік ұстап, лента төменде. тік тұрып, қолды белге ұстау керек, 1-2-3-4 есебінде басты оңға қарай, содан соң келесі жаққа айналдыру керек./5-рет ./ Б.қ.: «Шеңбер» 2. Аяқтары алшақ қойылған, оң қолдағы лентаны 1-2 деп санағанда алдымен екі жанға, содан соң алға, қайта екі жанға, содан соң артқа қолмен кең шеңберлер жасау керек; 3 - 4 есебінде алға қарай./5 рет қайталау./ Б.қ.: «Лентаны жасыр» 3. Аяқтары иық жалпақтығында, ленталар жанда, алдыға еңкейіп, ленталарды артқа созу «жасырдым» деп айту, шалқайып, қолды алдыға созу «міне-міне» деп айту. /5 рет қайталау./ Б.қ.: «Жоғарыда-төменде» 4. Аяқтарын алшық қою, ленталар қолда.</p>
--	--	---	--

		<p>ойындар өте көп. Қысқы ойындарға арналған заттарды ата және ойын түрлерін ата</p> <p>Дид актикалық ойын: «Суреттегі екі аққаланың қандай айырмашылықтары бар?»</p> <p>Екінші аққалаға не жетіспейді? ҰІӨ балалардың көмегімен қорытындылау, бағалау</p>		<p>Лентаны жоғары созып «жоғарыда» деп айту, төменде түсіріп «төменде» деп айту. /5-6 рет қайталау./</p> <p>Б. қ.: «Лентаны ілу» 5. Аяқтарын алысқа қойып, тізе бүгу. Ленталар төменде. Орнынан тұрып, лентаны жоғары көтеріп, лентаны ілу қимылын жасау «ілдім» деп айту. / 5-6 рет қайталау./</p> <p>Б.қ.: «Көңілді ленталар» 6, Аяқтарын алысқа қою, ленталар жанда; аяқты көтеріп жүріп секіру. (10-15 секунд) 4 звенодан бір саппен шеңбер бойы жүру. /ленталарды себетке салу/ шеңбер бойы жүру.</p> <p>Тыныс алу жаттығулары: Бала әтеш қанат қағады. Қолды бос жіберіп, тік тұрамыз. Қолымызды жоғары көтеріп, жанымызға ұстап, жамбасқа қойып қанат қағамыз. Демді ішке тартып, «ку-ка-ре-ку» деп шақыру. мұрынмен дем алып, ауыздан демді шығару.</p> <p>Қозғалыстардың негізгі түрлері...</p>
--	--	---	--	--

1. Өрмелеу - баудың астымен жорғалап шығу (биіктігі 40 см) бүйірден, еденге қолды тигізбестен және шнурдың жоғарғы шетіне тигізбеу

2. Тепе-теңдік - гимнастикалық орындықта басына құм салынған қапшық бар, қолдары белде жүру. Педагог екі тіректі қойып, бауды тартады (еден деңгейінен 40 см), зал бойына екі гимнастикалық орындық қояды. Демонстрациядан және түсіндіруден кейін балалар шнурдың астына қатарынан үш рет өтіп, содан кейін екі бағанға тепе-теңдікпен тапсырманы орындауға кіріседі. Біріншіден, балалардың бірінші топшасы орындайды, ал екіншісі қатарда тұрып бақылайды; содан кейін педагогтың белгісі бойынша балалардың келесі кіші тобы жақындайды. -Балалармен бірге ойнаған және жаттыққан қимыл қозғалыстарын еске түсіру.

Ұйқы ашар жаттығу картотекасынан

<p>Бесінас</p> <p>Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)</p>	<p><i>Қолдарын сабындап жуып, өз сүлгілеріне сұрту, ұқыпты тамақтану дағдыларын, тамақтану әдебін дұрыс сақтай білуге дағдыландыру.</i></p> <p>Миға шабул. Логикалық тапсырма -Жол ұзын ба, қысқа ма? Қол ұзын ба, қысқы ма? -Қасық ұзын ба, қысқа ма? Асық ұзын ба, қысқа ма? -Алма үлкен бе, түйме үлкен бе? -Аю үлкен бе, қоян үлкен бе? -Шаш ұзын ба, қас ұзын ба? Дидактикалық ойын: «Жол картасын бейнеле» Шарты: Пішіндермен жұмыс. Кеңістікті бағдарлау. Күн, тал, құс, шөп, су, бұлт, гүл. Дидактикалық ойын: «Сиқырлы жолдар» Шарты. Оң жақтағы жол үш-бұрыштан, сол жақтағы жол төртбұрыштан, тура жол дөңселектен басталады. Әр бала өзінің қолындағы пішінге ұқсас жолмен жүру. Балаларды мадақтау.</p>	<p>Табиғат туралы тақпақтар Табиғат біздің анамыз, Жер—Ана біздің панамыз. Таза болса табиғат Біз де аман боламыз. Бұтақтарды сындырмай, Тазалықты сақтайық. Гүл өсіріп, су құйып, Табиғатты қорғайық. Тақпақ жаттау. «Еңбек» Қырға шықсаң өрлеп, Мұның аты - Еңбек. Кесте тіксең зерлеп, Мұның аты - Еңбек. Гүл отырғызсаң терлеп, Мұның аты - Еңбек. Қиындықтың бәрін, Еңбек қана жеңбек.</p>	<p>«Табиғатқа қалай көмектесе аламын?» - Ауа таза болу үшін не істеу керек? Ағаш, гүл егу - Су мөлдір болу үшін не істеу керек? Ластамау - Ағаштарға қалай көмектесе аламыз? Су құю, қопсыту - Судағы жәндіктерге қалай көмектесеміз? - Құстарға қалай көмектесеміз? Ширату. «Құм, тас, су». «Құм» дегенде әр жерде шашыранқы болып отыру. «Тас» дегенде өз қолмен мүсін жасап тұра қалу. Су дегенде толқын жасап қалу. Түсініктеме -Ауаны жұтамыз -Күн жылуын, жарығын береді. -Жер ана бізді азықпен қамтамасыз етеді? -Сусыз тіршілік жоқ -Ағаш айналаға көрік береді, көлеңкесін тосады.</p>	<p>Санамақ Бір үйде біз нешеуіміз? Кел санайық екеуіміз. Бас бармағым - атам, Балан үйрек - апам, Орман терек - әкем, Шылдыр шүмек - анам, Кішкентай бөбек - мен. Біз үйде нешеуіміз? Біз үйде – бесеуіміз Дидактикалық ойын: «Тату-тәтті отбасы» Ойын мақсаты: үлкендерді сыйлауды, отбасы мүшелерін дұрыс атауды біледі. Саусақ жаттығулары: «Қонаққа барамыз» Басбармақтың үйіне, Келді бүгін қонақтар, Бес саусағың біріксе, Текке кетпес уақытың, Барлық саусақ – тату дос, Бір – біріңе көмектес</p>	<p>Дидактикалық ойын: «Аңдардарды үйлеріне орналастыр» -Мына үйлер қандай? -Үлкен үй неше қабатты? - Демек үлкен үйде қандай аң тұрады? -Ортаңғы үйдің аңын тауып бер? -Кішкентай үйде не тұрады? Дидактикалық ойын: «Алға –артқа, оңға – солға» Сюжетті суреттермен жұмыс.</p>
<p>Балалармен жеке жұмыс</p>	<p>Дидактикалық ойын: «Дәл осындай пішінді тап» Шарты: геометриялық пішіндер жайлы білімдерін бекіту, пішіндерді атауға, ажыратуға, салыстыруға жаттықтыру.</p>	<p>Дидактикалық ойын: «Қандай пішін шықты» Шарты: Таяқшалардан таныс геометриялық пішіндер құрастыра білу.</p>	<p>Дидактикалық ойын: «Айырмашылығын тап» Шарты: Балаларға екі суреттің немесе заттың айырмашылығын таба білуге; өз ойын айта білуге үйрету;</p>	<p>Дидактикалық ойын: «Не өзгерді» Шарты: Көру арқылы ойлау қабілеттерін арттыру. Аз-кем ұғымдарын бекіту. Аз-кем таңбасымен жұмыс жасауға үйрету.</p>	<p>Дидактикалық ойын: «Айырмашылығын тап» Шарты: Балаларға екі суреттің немесе заттың айырмашылығын таба білуге; өз ойын айта білуге үйрету;</p>
<p>Серуенге дайындық</p>	<p>Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенге шығу. Балалардың киіну реттілігін бақылау, киінгенде түймелерін қадап, аяқ киімінің бауын байлауды, киіміндегі олқылықтарды жөндеуді қадағалау. Киім шкафтарын таза ұстау және жинау</p>				

Серуен	<i>Серуен № 10 Мұзды бақылау.</i>	<i>Серуен № 11 Боранды бақылау.</i>	<i>Серуен №12 Бұлтты бақылау.</i>	<i>Серуен № 5 Қар жауып тұрған құбылысты бақылау.</i>	<i>Серуен № 9 Шыршаны бақылау.</i>
<i>Таңғы серуенді бекіту.</i>					
Балалардың үйге қайтуы	<i>Ата-аналарға балаларын себепсіз балабақшадан қалдырмауларын ескерту. Баланың бүгінгі жетістігі туралы әңгімелеу. Балалардың тәрбиешіден сұранып үйге қайтуы.</i>	<i>Ата-анаға: балаға жиі қазақтың ертегілерін оқып беуге ұсыныс айту. Ата-аналарға балалардың жеке бас гигиенасына назар аудару керектігін ескерту.</i>	<i>Ата –аналармен балалардың тазалықтары жайлы әңгімелесу. Ата-аналарға балалардың жасаған шығармашылық жұмыстарымен таныстыру.</i>	<i>Ата-аналарға балабақшаға төлейтін төлем ақысын уақытылы төлек керек екенін ескерту Балалардың тәрбиешіден сұранып үйге қайтуы.</i>	<i>Ата –аналармен балалардың тазалықтары жайлы әңгімелесу Балаланы балабақшаға уақытында әкеулерін ескерту.</i>

Тәрбиелеу-білімберу процесінің циклограммасы
«Айгөлек» шағын орталығы

Топ: Ересек

Балалардың жасы: 4 жас

Жоспардың құрылу кезеңі : 15.01 – 19.01.2024ж

Күн тәртібінің үлгісі	<i>Дүйсенбі</i>	<i>Сейсенбі</i>	<i>Сәрсенбі</i>	<i>Бейсенбі</i>	<i>Жұма</i>
Балаларды қабылдау	<i>Балалардың көңіл-күйін бақылау. дене қызуын өлшеп тазалықтарын тексеру. Арнайы журналға тіркеу. Мәдени- гигиеналық шараның орындалуын қадағалау. Медбике, психологпен бірлескен жұмыс.</i>				
Ата-аналармен әңгімелесу, Кеңес беру	<i>«Балалардың демалыс күндерін қалай, қайда өткізгендері жайлы» әңгімелесу. Ата-аналараға ертеңгілік жаттығуға балаларды үлгертіп әкелулерін ата-аналарға түсіндіру</i>				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, Бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	Картотека №6 «Жыл мезгілдері» Мақсаты: Балалардың жыл мезгілдері туралы білімдерін бекіту, мезгілдерді атауларын үйрету (қыс, көктем, жаз, күз). Мезгіл өзгерістерін талқылау.	Картотека №10 «Жол әліппесі» Мақсаты: балаларды алдынала көшеде жүру ережесімен жүргізушілерге арналған жол және белгілермен таныстыру, жолда жүру ережесін меңгерту дағдысын қалыптастыру.	Картотека №11 «Әдептілік» Мақсаты: Балаларды «жақсы» «жаман» сөздерінің мағынасы мен оларды орынды қолдануға үйрету. Бала бойына мейірімділік, қайырымдылық, адамгершілік және де басқа жақсы әдеттердің орнығуына барынша мүмкіндік жасау.	Картотека №12 Қайсысы қайда тіршілік етеді Мақсаты: жануарларды ұқсас белгілеріне қарай табу, олардың мекен-жайын анықтау. Сөздік қорын молайту.	Картотека №13 «Экологиялық бағдаршам» Мақсаты: Балаларды табиғат сұлулығын көріп, сезіне білуге, оны қорғай білуге тәрбиелеу. Табиғатқа деген сүйіспеншілігін сақал-мәтел, тақпақтар, тиым сөздер арқылы білімдерін алттыру.
Әлеуметтік-эмоционалды дағдыларды қалыптастыру картотекасынан					

Таңертенгі жаттығу	<i>Қаңтар айының 3- аптасына арналған таңғы жаттығу кешені. Жаттығу кешені қосымша тіркелген</i> Мақсаты: Жалпы даму жаттығуларын дұрыс жасай отырып, баланың қимыл-қозғалысын шыңдау				
Таңғы ас	<i>Балалардың беті қолын жуып, таңғы асқа отыру. Ас ішу мәдениетімен таныстырып отыру. Қасық, шанышқыны дұрыс пайдалануды үйрету. Асты сөйлемей ішу. Астан соң беті – қолды жуу.</i>				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	<i>Отбасында гүліміз, Көңілді өтер күніміз. «Қайырлы таң!» деп айтамыз, Бір болып кеште қайтамыз.</i>	<i>Кәне, кәне тұрайық, Үлкен шеңбер құрайық. Тұрсақ егер шеңберге, Алақанды ұрайық</i>	<i>Ерте тұрып күнде мен Тереземді ашамын. Сәлем деймін күнге мен Шаттық әнге саламын.</i>	<i>Кел, балалар, күлейік, Күлкіменен түлейік! Қабақ түйген не керек, Көңілді боп жүрейік!</i>	<i>Кел, балалар, күлейік! Күлкіменен түлейік! Күлкі көңіл ашады, Күліп өмір сүрейік!</i>
Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	<p>Қызығушылықты ояту. Енді біз әртүрлі көлікпен саяхатқа шығамыз. Мен барлығыңа қиынды суреттерді таратамын, ал сендер оларды жинап, кім қандай көлікпен саяхаттайтынын айтады.</p> <p>Дид ойын: «Суреттерді жинаймыз» Шарты: Көліктің суреттері беріледі Балалар суретті жинап, атын айтады және осы көлік түрі туралы әңгімелейді.</p> <p>Психологиялық сәт. Балалар, қазір көзімізді жұмып елестетейік, біз әртүрлі көліктерді айдап келе жатырмыз, көліктеріміз өзімізге ұнай ма?</p> <p>Тосын сәт. Қараңдаршы бізге суретші телеграмма жіберді. Ол суреттер салған. Балалар, қараңдаршы мына суреттер дұрыс салынған ба? Балалар: Жоқ. Ол нені салғысы келді? Балалар: көліктерді. Ол не ұмытты? Балалар: дөңгелектерін. Дұрыс. Балалар сызбаларды аяқтауға көмектесеміз бе?</p>	<p>Тосын сәт. Бізге бейтаныс адам хат жазыпты. Достарым жаңа үй салуға кірісіп, барлық қажетті материалдарды жеткізуімді өтінді. Велосипедпен материалдарды әкелу мүмкін болмады! Бірақ әуеде ұшатын, өзендерде қалқып жүретін көліктер бар деп естідім. Маған бұл туралы айтыңыздаршы, оны анықтауға көмектесіңіздерші. Қандай көлік жүреді және ол неге арналған. Жауап күтемін. Бейтаныс достарың. Тәрбиеші: Балалар, сендер осы адамға көмектесуге дайынсыңдар ма және оған көліктер туралы білетіндеріңді айтасыңдар ма? Балалар: Иә, дайынбыз! Ой дамыту. АҚТ технол жұмыс. «Көлік» сөзінің өзі қозғалысты білдіреді. Сондықтан көлік әдетте кеңістікте қозғалатын нәрсе деп аталады және бір</p>	<p>Дид ойын: «Ненің дауысы?» (бейне таспадан машиналардың гүрілдеген дауыстары естіледі) -Балалар бұл ненің дауысы? Дұрыс айтасыңдар бұл машинаның дауысы бұл машинамен келген кім екен бәріміз есік жаққа қарайықшы.</p> <p>Тосын сәт. - Балалар, бізге қонаққа қонжық келіп тұр. Ол бізден көмек сұрап келіпті. -Кәне қонжықпен амандасайық. Қонжық: Балалар маған машинаның түрлері және олардың пайдасы туралы айтып беріңдерші?</p> <p>Ой дамыту. АҚТ көліктер.</p> <p>Қазір көліктердің түрлері өте көп оларды бірнеше топқа бөлуге болады мысалы: суда жүзетін, әсерде жүретін, әуеде</p>	<p>Қызығушылықты ояту Өлең оқу. «Жолың болсын!» - дейді -Атам шықса сапарға «Жолың болсын!» - дейді апам. Апам шықса сапарға «Жолың болсын!» - дейді олар Үлкенге де кішіге. «Жолың болсын!» - дейді олар Ұшырасқан кісіге. Осы сөзде байқадым Қуат барын, күш барын «Жолың болсын!» - айтамын, Алыс жолға шықса кім.</p> <p>Ой қозғау. Өлең не туралы айтылған? Жолаушы деген кім? Алыс жолға адамдар немен шығады? Көлік дегеніміз не? Көліктің қандай түрлері бар? Көліктерге не жатады? Көліктердің қандай пайдасы бар?</p> <p>Миға шабуыл 1. Құс сияқты құс емес, Жүрседе тым биікте. Қақпайды бір қанатын,</p>	<p>Қызығушылықты ояту. Сәлеметсіңдер ме балалар! Бүгін бізге қонаққа Ұзын құлақ қоян келді. Қоянмен сәлемдесейік. Сәлеметсің бе қоян! Қоян: Сәлеметсіңдер ме балалар! Мен сендерге орманнан секіріп келе жатып, бір тесіктің астынан қорап тауып алдым, оның қасында хат тұр екен. Бірақ қорап ашылмайды. Мен әлі кішкентай болғандықтан хатты оқи алмаймын.</p> <p>Ой қозғау. Балалар, қоянға көмектесеміз бе, хатта не жазылғанын оқып, қорапты ашып көрейік.</p> <p>Хатты оқу. «Сәлем менің қымбатты достарым!» Сендердің алдарында қорап жатыр, қарапайым емес, сиқырлы. Оны ашу үшін сиқырлы сөзді табу керек. Менің</p>

<p>Шығармашылық бұрыш. Дидактикалық ойын: «Аяқталмаған суреттер» Дөңселегі жоқ көлік, қанаты жоқ ұшақ, винтсіз тікұшақ. Балалар жетіспейтін элементтерді толықтырады. Балаларды бақылау.</p> <p>Сергіту сәті. Біз ауада ұшамыз, (қолдар екі жаққа, дене алға еңкейтілген)</p> <p>Кемеде тұрмыз, (дене алға еңкейтілген, қол маңдайда, алысқа қараймыз)</p> <p>Көлікпен біз жылдам, жылдам жүреміз, (қолдар рульді ұстайды, рульді бұрыңыз)</p> <p>Пойыз бар жылдамдықпен жүгіреді (қолды шынтақтан бүгіп, пойыз қозғалысы)</p> <p>Дидактикалық ойын : «Кім нені басқарады» Шарты: ойын доп арқылы жүзеге асырылады</p> <p>Мақсаты : Грамматикалық құрылымды жетілдіру, тақырыптық суреттерді пайдалану</p> <p>- Ұшақпен кім ұшады? (ұшқыш) - Көлікті кім жүргізеді? (жүргізуші) -Зымыранды кім басқарады? (ғарышкер) -Кемені кім басқарады? (капитан) -Тікұшақты кім басқарады? (ұшқыш) - Автобусты кім жүргізеді? (жүргізуші)</p>	<p>мезгілде жүктер мен адамдарды тасымалдады. Мен біздің топта кімнің тапқыр, ұшқыр екенін білгім келеді.</p> <p>Дидактикалық ойын: «Кім тапқыр?» Жұмбақтар тыңдау: 1.Тізбектелген көп үйлер, Көшіп жүрген көк үйлер. Поезд. №1 карточкамен жұмыс. Поезд құрастыру. 2. Құс сияқты құс емес, Жүрсе де тым биікте. Қақпайды бір қанатын Жүрсе де тым биікте Ұшақ №2 карточкамен жұмыс. Ұшақ бөліктерін біріктіріп жапсыру. 3. Қос күрекпен еседі, Су көлігі деседі. Қайық №3 карточкамен жұмыс. Қайық ескегін мүсіндеу. 4. Жүргізуші жүргізеді, Төрт аяқты батырды. Машина №4 карточкамен жұмыс. Машина туралы тақпақ айту. Сұрақ-жауап Бұларды бір сөзбен не деп атаймыз? Көліктер Дидактикалық ойын: « Көлікті дұрыс тарат» Балалардың алдында су, жер, ауа бейнеленген карточкалар беріледі және шағын иллюстрациялар көліктері бар карточкалар беріледі.</p>	<p>ұшатын және жер асты көліктері.</p> <p>Жерде жүретін көліктерге: Жеңіл көлік, велосипед, пойыз, автобус, троллейбус, жүк көлігі.</p> <p>Әуеде ұшатын көлік түрлеріне: Ұшақ, тік ұшақ, зымыран.</p> <p>Суда жүзетін көлік түрлеріне: Кеме, қайық жатады.</p> <p>Сергіту сәті. «Ұшады, жүреді, жүзеді» Шарты: Көліктің түрлері туралы айтылады. Жүретін көлік болса, қолдарымен дөңселетіп айналдырады, әуе көлігі болса, қолдарын жоғары көтереді, су көлігі болса, қолдарын үшбұрыштан, көрсетеді.</p> <p>Шығармашылық бұрыш. Топқа бөлу. Қызыл, сары, жасыл текшелермен</p> <p>Дидактикалық ойын: «Сиқырлы текше» Шарты: Әр топтан бір бастаушы педагогтан текше алады, әр текшеде әр түрлі көлік түрлері бар, сол көлік түрлерін топ болып құрастыру, бояу, бөлігін жапсыру. Жұмыс жасаудың әдіс – тәсілдерін көрсету, түсіндіру.</p> <p>1 топ қызыл текше – жеңіл машина суретін</p>	<p>Жүрседе тым биікте . (Ұшақ) 2. Қос күрекпен еседі, Су көлігі деседі. (Қайық) 3. Жүргізуші жүргізеді, Төрт аяқты батырды . (Жеңіл көлік) Балаларды мадақтау. Менің сүйікті бұрышым Суреттер көрмесі. «Көңілді көліктер» Балалар көліктердің өзі төртке бөлінеді: Әуеде жүретін көліктер - Ұшақ, Тікұшақ, зымыран Суда жүретін көліктер – Кеме, қайық Темір жол көліктері – Поезд Ал, жерде жүретін көліктердің өзі екіге бөлінеді екен. Олар жеңіл және ауыр көліктер. Біз көбіне жерде жүретін көліктерге мінеміз. Машина, автобус т.б</p> <p>Сергіту сәті. Мәшине жүргізу. Қолыңды қойда рөлге, Моторға қосыл гуілде. Дөңселекке жел толтыр, Машинаға тез отыр. Басқышты басамыз, Жүреміз енді зулаймыз.</p> <p>Балаларды пішіндер арқылы орталыққа бөлеу I- орталықтағы балаларға Балаларға тапсырманы түсіндіру, жасалу жолдарын көрсету. өздеріне бұрыннан таныс бағдаршамның суретін</p>	<p>жұмбағымды шешу арқылы, сиқырлы сөз таба аласындар. Балалар, біз жұмбақты шешуіміз керек, сол кезде сиқырлы сандық ашылады, мұқият тыңдаңдар.</p> <p>Дидактикалық ойын: «Кім тапқыр?» Төрт аяғы дөңселек Қозғалады орнынан, Жүреді ол дөңселеп, Жүйіткіді желменен, Дауысы бар гүрілдек. Жауабы: Машина. Тамаша қараңдаршы, сиқырлы сандық ашылды. Ал қорапта бірдеңе бар. Қоян: Ішінде не бар, көрейіңші. Ішінде суреттің бөліктері жатыр. Қап, енді не істеуге болады? Қоян, көңілінді түсірме. Біз балалармен саған көмектесеміз. Біз барлық суреттерді жинап, не шыққанын көрсетеміз.</p> <p>Дидактикалық ойын «Суреттерді жина» Шарты: Қиынды суреттерді құрастыру. Суретте не бейнеленген? Балалар: Ұшақ. Дұрыс Сендер білесіндерме, ұшақ ауада ұшады, ал ұшақты ұшқыш басқарады.</p>
--	--	--	---	---

<p>- Пойызды кім жүргізеді? (жүргізуші) - Сіз атаған нәрсені бір сөзбен қалай атауға болады? (мамандықтар) Біз не туралы әңгімелестік? Көлік түрлері туралы әңгімелестік Балаларды мадақтау.</p> <p>Музыка Тақырыбы: «Орманға саяхат» Балаларды отырғызып, «Вальс» шығармасын демала отырып тыңдауды ұсынады. Балаларға орман ішіндегі аялдамада кездескен ағаштарда тапсырма болатынын айтады. Бірінші кездескен ағаштың бұтағынан тапсырманы алады. Аюлардың вальс билеген суреті. Тапсырманы алып, топқа келгеннен кейін ашатынын түсіндіреді. Көлікке бірге мінейік, әрі қарай кетейік, жылдамдатып жетейік. Келесі аялдамадағы ағашта қояндардың билеп тұрған суреті. Жетекші: балалар, қояндар қалай билейді? «Көңілді би» шығармасын тыңдауды ұсынады. Көлікке енді мінеміз, әрі қарай кетеміз,-деп тағы сапарларын жалғастырады. Үшінші ағаштағы тапсырма-қасқырлардың марш ырғағымен жүріп бара жатқан суреті.</p>	<p>Балаларм қажетті категорияны атайды және байланыстырады. Балалар, қалай ойлайсыңдар, көлік өздері жүре ме, әлде адам басқара ма? Балалар : Адам басқарады. Дидактикалық ойын: «Мен бастаймын сен аяқта» Шарты: Мен сөйлемді бастаймын, ал сендер аяқтайсыңдар. - Пароход жүзіп келеді, ал машина ... - мінеді, Трамвай жүреді, ал ұшақ ... - ұшады, Ұшақ ұшады, ал автобус ... - жүреді, кеме жүзеді, ал пойыз ... - темір Жарайсыңдар. Дидактикалық ойын: « Ұшады - ұшпайды» Міндеті: зейінді дамыту. Балалар, мен суреттерді көрсетемін, егер әуе көлігі болса – қанаттарыңды қолмен көрсету керек ,қолды екі жаққа созу. Тікұшақ болса – балалар қолдарын екі жаққа созады. Трамвай аяқтарыңды топылдату. Ұшақ, автобус. Жарайсыңдар! Ал біздің бейтаныс досымыз жүктерді қандай көлікпен жеткізе алады. Балалар: жүк көлігімен. Біз оған жүк көлігінің суретін түсіріп жіберейік Тәрбиеші: Сендер бүгін жақсы жұмыс жасадыңдар , сондықтан мен сендерге бояу</p>	<p>бояйды. Тақпақ: Машина Зу-зу етіп көшеде, Күн-түн тыным таппайды. Төрт дөңгелек дөңгелер, Төрт аяқпен шаппайды.</p> <p>2 топ сары текше – ұшақ құрастырып жапсырады. Тақпақ: Ұшақ Ұзын құйрық инелік, Инелікке тимелік. Ұшақтарды жасадық Инеліктен үйреніп.</p> <p>3 топ жасыл текше – қайық мүсіндейді. Тақпақ: «Қайық» Шығып қала шетіне, Суға салсам қайықты Ағын судың бетінде Қалт-құлт етіп келеді. Балалар жұмыстарын бағалау. Қорытындылау. -Балалар біз бүгін қандай көлік түрлерімен таныстық? -Ол көліктер не үшін қажет? Қонжықпен қоштасу.</p>	<p>салуды тапсыру. 2- орталықтағы балаларға бірнеше бөлікке бөлінген сурет қиындыларынан жол белгілерін құрастыруы тапсыру. 3-орталық жол үстіне машина суретін жапсыру. 4- орталық зебра жол мүсіндеу. Сұрақ-жауап Жасаған жұмыстарыңда қандай геометриялық пішіндер қолданылды? Бағдаршамда неше түс бар? Ойын: «Сақ бол!» Шарты: Қызыл көзін жағады. (қозғалмай тұру) Сары көзін жағады. (қол шапалақтау) Жасыл көзін жағады. (бір орында тұрып жүру).</p> <p>Балаларды мадақтау. Денешынықтыру Негізгі бөлім. Таяқпен жалпы дамыту жаттығулары. Негізгі бөлім: Б.қ.: «Балапан су ішті» 1. Аяқтары иық мөлшерінде. Таяқша артта. 1-4 - басты алдыға қарай созып, таяқшаны артқы жақтан баяу жоғары көтеру. /5-6 рет қайталау/ Б.қ.: «Биші мысық » 2. Аяқтары алыс қойылған, таяқшаны екі шетінен</p>	<p>- Сендер ұшақпен ұшықтарың келеді ме? Балалар : Иә. Тәрбиеші: Олай болса қоян ұшық болсын, ал сендер ұшақ болыңдар. Сергіту сәті. Ұшуға дайындаламыз - топпен жүгіру, қолдар екі жаққа. Назар аударыңдар, қатты жел - оңға және солға еңкейеді. Тепе-теңдікті сақтау - қолдарың екі жаққа тік ұстау. Төмен түсеміз - жартылай еңкейіп жүру, қолды екі жаққа. Жылдамдықпен - орнынан тұрып, шеңбер бойымен жүгіру. Біз қонамыз – тізені бұғу. Міне балалар, ұшақпен ұштыңдар. Ал сиқырлы қорапта тағы да суреттер бар. Дидактикалық ойын: «Көліктер» Шарты: Балалар көліктің суретін жинайды. Ой дамыту. -Көліктер қандай бөліктерден тұрады? -Оны кім жүргізеді? -Көлік не үшін керек? Сиқырлы сандықта соңғы суреттер қалды, оны жинап алайық. Дидактикалық ойын:</p>
---	---	---	--	--

	<p>«Мерекелік марш» шығармасын тыңдаймыз. -Балалар, қасқырлар қалай жүріп жатыр? көлікпен үйлеріне қайтып келеді. -осымен саяхатымыз аяқталды. Ал енді, балалар, суреттегі шығармалардың түрлерін айтып беріңдерші. Бірінші аялдамада аюлар вальс ыргағымен баяу, созыңқы, сабырлы сипатта билегенін түсіндіреді. Екінші аялдамада қояндар шапшаң, жеңіл секіргенін, көңілді билегенін түсіндіреді. Үшінші аялдамада қасқырлар марш ыргағымен, жігерлі жүріп бара жатқанын түсіндіреді. Әндетейік, жырлайық, әсем әнге салайық. Жаттықтырып даусымызды, әйбат бала болайық. Дауыс жаттығуы: Ән жаттығуында нүктелі нотаның орындалу ерекшелігіне, регистріне көңіл аудару. Дыбыс ұзақтықтарын көрсету Ән үйрену: «Бақшаға келеміз» Би билейік ыргалып, секірейік жұптасып. Кезек-кезек, оңға-солға аяқтарды созайық. Би: «Қосарланып билеу» Дидактикалық ойын: «Бұл не?». Аңда рбейнеленген суреттерде төлдерін енелерінің қасына апарып қою, табу. Мысалы, қонжықтың суретін</p>	<p>үшін мына суреттерді беремін . Педагог көлікті бояу парақтарын таратады. Балаларды мадақтау.</p> <p>Денешынықтыру Негізгі бөлім: Жалпы даму жаттығулары Лентамен. Б.қ.: «Басты айналдыру» 1. Аяқтары иық мөлшерінде. Денені тік ұстап, лента төменде. тік тұрып, қолды белге ұстау керек, 1-2-3-4 есебінде басты оңға қарай, содан соң келесі жаққа айналдыру керек./5-рет ./ Б.қ.: «Шеңбер» 2. Аяқтары алишақ қойылған, оң қолдағы лентаны 1-2 деп санағанда алдымен екі жанға, содан соң алға, қайта екі жанға, содан соң артқа қолмен кең шеңберлер жасау керек; 3 - 4 есебінде алға қарай. /5 рет қайталау./ Б.қ.: «Лентаны жасасу» 3. Аяқтары иық жалтақтығында, ленталар жанда, алдыға еңкейіп, ленталарды артқа созу «жасырдым» деп айту, шалқайып, қолды алдыға созу «міне-міне» деп айту. /5 рет қайталау./ Б.қ.: «Жоғарыда-төменде» 4. Аяқтарын алышқы қою, ленталар қолда. Лентаны жоғары созып «жоғарыда» деп айту, төменде түсіріп «төменде» деп айту. /5-6 рет қайталау./</p>		<p>ұстап, жоғарыға, оңға, солға қарай созылып керілу. әр керілген сайын «м-я-у» деп айту. /5-6 рет қайталау./ Б. қ.: «Тартылу» 3. Аяқтары алишақ қойылған, таяқша төменде қолдарымен ұстау. 1-2 - таяқшаны жоғарыға көтеріп созылу, аяқтың ұшымен тұру. 3- б.қ. /5-6 рет қайталау/ Б.қ.: «Мергендер» 4. Аяқтары алишақ қойылған, таяқшаны кеуденің тұсында. Бүгілген оң аяқты көтеру, тізені таяқшаға тигізу. Арқаны түзу ұстау. Сол жақпен дәл солай қайталау. /5-6 рет қайталау/ Б.қ. : «Шабыс» 5. Таяқшаны ат қылып ұстау. Сол қолымен таяқшыны ұстап, оң қолды жоғары көтеріп иіре айналдыру. Ат үстінде шабу. (15-20 секунд) Б.қ.: «Көңілді таяқша» 6. Таяқшаны жерге тіреп ұстап, айналып секіру және жүру. /15-20 секунд/ 4 звенодан бір саппен шеңбер бойы жүру. Еркін жүру. (бауларды үстел үстіне қою) Қолды жанға созып, аяқтың ұшымен жүру. Тыныс алу жаттығулары: шәйнектік дыбысын салу. Терең тыныс алып, демді шығару. Бастапқы қалыпқа келу. Қозғалыстардың негізгі</p>	<p>«Бұл не?» Шарты: Балалар кемеңіз суретін жинайды. Сұрақ – жауап Кеме қандай көлік түріне жатады? Кеме қайдан көруге болады? Кеме машина жолмее жүре ала ма? Кеме суда жүреді, оны капитан басқарады. Қоян: Маған әдемі кемеңіз суретін беріңдерші, достарыма көрсетемін. Шығармашылық бұрыш. Балаларды топқа бөлу. 1-топ: Дайын кеме суретін бояу. 2-топ: Теңіз суретіне кеме суретін жапсыру. «Құрметті достар» Сіздер сиқырлы қораптың барлық тапсырмаларын орындадыңыздар және сиқырдың жоғалмағаны үшін қорапты жабу керек. Ұшақты, машинаны және кемеңіз бір сөзбен қалай атауға болатынын есте сақтаңыз, сонда сиқырлы қорап жабылады. Дидактикалық ойын: «Кім жылдам» Шарты: Жұмбақ шешуін тауып, қорапты</p>
--	--	--	--	--	---

	<p>апарып ана аюдың қасына қояды. Өз анасын тауып береді. -балалар, орманда қандай аңдармен кездестіңдер? -аюлар қалай биледі? -қасқырлар қалай биледі? -қояндар қалай биледі? Балалардың бүгінгі ұя белсене қатысқандарын айтып мадақтайды.</p>	<p>Б. қ.: «Лентаны ілу» 5. Аяқтарын алыс қойып, тізе бүгу. Ленталар төменде. Орнынан тұрып, лентаны жоғары көтеріп, лентаны ілу қимылын жасау «ілдім» деп айту. / 5-6 рет қайталау./ Б.қ.: «Көңілді ленталар» 6, Аяқтарын алыс қоя, ленталар жанда; аяқты көтеріп жүріп секіру. (10-15 секунд) 4 звенодан бір саппен шеңбер бойы жүру. /ленталарды себетке салу/ шеңбер бойы жүру. Тыныс алу жаттығулары: Бала әтеш қанат қағады. Қолды бос жіберіп, тік тұрамыз. Қолымызды жоғары көтеріп, жанымызға ұстап, жамбасқа қойып қанат қағамыз. Демді ішке тартып, «ку-ка-ре-ку» деп шақыру. мұрынмен дем алып, ауыздан демді шығару. Қозғалыстардың негізгі түрлері... 1. Өрмелеу - баудың астымен жорғалап шығу (биіктігі 40 см) бүйірден, еденге қолды тигізбестен және инурдың жоғарғы шетіне тигізбеу 2. Тепе-теңдік - гимнастикалық орындықта басына құм салынған қатшық бар, қолдары белде жүру. Педагог екі тіректі қойып, бауды тартады (еден</p>		<p>түрлері. 1. Тепе-теңдік - көлбеу тақтаймен түзу, қолды екі жаққа 2. Допты екі қолмен бастың арт жағынан бір-біріне лақтыру қатарда тұру (әдіс - тізерлеп отыру). Қимыл-қозғалыс ойын «Фигура жаса». Бағанада бірінен соң бірі жүру (немесе шашыраңқы), педагогтың белгісі бойынша: «Тоқта!» — балалар тоқтап, «фигураны» орындайды - поза. «Фигуралар» белгіленеді, нақты, тез және қызықты орындалады. - Балалармен бірге ойнаған және жаттыққан қимыл қозғалыстарын еске түсіру. - Спорттық құрал-жабдықтарды жинауды ұсынады. Балаларға рахмет айтып қоштасу</p>	<p>жабу. Жүктер мен адамдарға қызмет етеді, Түрлері көп жүретін Көкте зулап, суда шулап, Құрлықта зырғып жүреді. Жауабын кім біледі (Көлік) қорап жабылады. Педагог қоянға бұрылып: Қоян, балалар саған көмектесті ме? Қоян: Иә, олар көп көмектесті. Мен көптеген жаңа нәрселерді білдім. Ұшақ, көлік және кеме туралы. Рахмет балалар, мен орманға кеттім, достарыма айтамын, суреттерімді көрсетемін. Қош бол достар. Сау бол, қоян. Қортынды: Тәрбиеші: Бүгін біз не туралы сөйлестік? Балалар: Ұшақ, машина, кеме туралы. Ұшақты кім басқарады? Балалар: Ұшқыш. Көлікті кім жүргізеді? Балалар: Жүргізуші. Кемені кім басқарады? Балалар: Капитан. Ұшақ қайда ұшады? Балалар: Әуе арқылы. Көлік қайда барады? Балалар: Жолда. Кеме қайда жүзіп барады?</p>
--	--	---	--	--	---

		деңгейінен 40 см), зал бойына екі гимнастикалық орындық қояды. Демонстрациядан және түсіндіруден кейін балалар инурдың астына қатарынан үш рет өтіп, содан кейін екі бағанға тепе-теңдікпен тапсырманы орындауға кіріседі. Біріншіден, балалардың бірінші топшасы орындайды, ал екіншісі қатарда тұрып бақылайды; содан кейін педагогтың белгісі бойынша балалардың келесі кіші тобы жақындайды. -Балалармен бірге ойнаған және жаттыққан қимыл қозғалыстарын еске түсіру.			Балалар: Су арқылы, Теңіз арқылы. Ал бір сөзбен ұшақты, машинаны, кемені қалай атауға болады? Балалар: Көлік. Жарайсыңдар.
Серуенге дайындық	Киіну: Серуенге шығу, балаларды біртіндеп киіндіру, киімдерінің дұрыс киілуін қадағалау, қатармен жүруге дағдыландыру.				
Серуен	Серуен № 2 «Қарды бақылау»	Серуен № 8 Адамдардың қысқы еңбегі.	Серуен № 6 «Аязды бақылау»	Серуен №15 Қысқы ауа-райын бақылау.	Серуен № 20 Боранды бақылау.
Қысқы серуен картотекасынан					
Серуеннен оралу	Тазалық процедурасы. Қолдарын сабынмен жудыру, өз сүлгілеріне сүртінулерін талап ету, ұқыптылыққа, тазалыққа тәрбиелеу Балаларға реттілікпен киімдерін шешуі, өз сөрелеріне киімін жинап таза ұстауды, су болған киімдерін тәрбиешіге көрсетуге үйрету. Гигиеналық шараларын ұйымдастыру. Түскі асқа дайындық.				
Түскіас	Ұқыпты тамақтану дағдыларын, ас құралдарын қолдану дағдыларын жетілдіру. Тамақтану алдында мұқият жуынуды, тамақтану әдебін сақтап, асты аз-аздан алып, шусыз жеуді үйрету. Тамақтан соң ауыздарын шаюды қадағалау				
Күндізгіұйқы	Белгілі жүйелікте киімдерін шешуді, киімдерін ұқыпты орындыққа іліп қоюды пысықтау. Өз төсек орындарын дайындап жатуды дағдыландыру, үлгере алмаған достарына жәрдемдесу. Балалардың тыныш ұйықтауына жағымды жағдай жасау				
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	№ 3 «Саусақтар амандасады.» массаж жасаймыз –«қолды жуамыз». - «Қайырлы күн, көздерім!» Қабақты сипаймыз. «Оянамыз, құлақтар!» - құлақты сипаймыз, - «Қайырлы таң, қолым!» -	№4. Бір – көтер кәне қолыңды Екі – төмен ұста қолыңды Үш, төрт – жаныңа сөз қолыңды Бес дегенде секір көрсет бойыңды. Керілеміз, созыламыз,	№5. "Құстар оянды" - қолдарды жан-жаққа созу, былғау – «құстар қанат қағып жатыр». 2. «Құстар достарын іздеп жатыр» - Оң жаққа, сол жаққа бұрылу, «шип-шип» деп айту.	№6. арқамен жатып қолды екі жаққа созу, жұдырықтарын жұму, қолдарын алға созып айқастыру, демалу. - арқамен жатып қолдарын бастарына қойып кезекпен сол аяқтарын, он аяқтарын	№7. «Күннің оянуы» - «Міне күн де оянады»- балалар тізе бүгіп отыр, қол төменде. - Биік, биік, биікке - қолдарын жоғары қарай көтереді. - Түнге қарай батады-

	<p>алақанды сипаймыз. - «Оянамыз, қолымыз!» - шапалақтаймыз. - «Қайырлы таң, аяғым!» - аяқты сипау. - «Оянамыз, аяғым!» - қаз - қаз басамыз.</p>	<p>төсектен біз тұрамыз.</p>	<p>3. "Құстар көңілденіп жатыр" –қолды шапалақтау</p>	<p>көтеру, екеуін бірге ұстап, жайлап түсіру. - арқамен жатып шынтақтарын тіреп иілу, кеуделерін жоғары көтеру, басты тік ұстау</p>	<p>Балалар тізе бүгін отырады. басты төменге – жоғарыға – төменге еңкейеді. «Күлімдейді күн» керемет, керемет - алақан соғады.</p>
<p>Ұйқы ашар жаттығу картотекасынан</p>					
<p>Бесінас</p>	<p>Қолдарын сабындап жуып, өз сүлгілеріне сұрту, ұқыпты тамақтану дағдыларын, тамақтану әдебін дұрыс сақтай білуге дағдыландыру.</p>				
<p>Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)</p>	<p>Ой қозғау. - Балалар тақтада не көріп тұрсыңдар? - Бұл жай пойыз емес, «Көңілді пойыз» Дид ойын: «Көңілді пойыз» Шарты: Әр аңда сандар жазылған, сол сандарға қарап вагондарына орырғызу. Паровозға бекітілген вагондар саны 5. 1 - ден 5 - ге дейінгі алған білімдерін бекіту. Пойызға жолаушылар мінеді. Бірақ біздің бүгінгі жолаушыларымыз аңдар.</p> <p>Әр балала тақтаға шығып аңдарды вагонға отрғызады. 1 - вагон 1 піл 2 - вагон 2 аю 3 - вагон 3 қоян 4 - вагон 4 панда 5 - вагон 5 арыстан Тапсырманы дұрыс орындаған</p>	<p>Дидактикалық ойын: «Қандай пішіндер?» Шарты: Суреттегі пішіндерді атау. Қандай пішіндерді көріп тұрсыңдар.</p> <p>3- тапсырма Дидактикалық ойын: «Аңдар қайда жасырынған» Шарты: Жасырынған аңдарды атау.</p> <p>4-тапсырма. Дид ойын: «Өз орныңды тап». Шарты: Балаларға 0-ден 5-ке дейінгі цифрларды таратып беру. «Цифрлар» музыка ырғағымен билеп жүреді. Музыка тоқтағанда балалар тез бір қатарға тұра қалады. Содан кейін бірнеше</p>	<p>Дидактикалық ойын: «Сиқырлы пішіндер» 1-Топ шаршы 2-топ үшбұрыш 3-топ дөңгелек. Әр топқа Дьенеш блоктармен геометриялық пішіндер көрсетіп, шашылып тұрған геометриялық пішіндердің арасынан, өздеріне берілген пішінің тауып обручка салуды тапсыру. 1 топ обручка шаршыларды 2 топ обручка үш бұрыштарды 3 топ обручка дөңгелектерді салады. Ой дамыту. Өлең оқу. Аппақ қыстың бояуы Аппақ қыстың бораны Ақ көрпеге орайды Ақ қар байтақ даланы. — Осы өлеңде не туралы айтылған? — Қыс мезгілінде неше ай бар? — Қыста күн қандай болады?</p>	<p>Логикалық ойын есеп: Дидактикалық ойын: «Ойлан тап!» 1. Дүкеншіде 5 жұмыртқа болды, біреуін жарып алды. Дүкеншіде неше жұмыртқа қалды? 2. Ермек дүкеннен 3 балмұздақ алды, жолда 1 — ін жеді, Ермекте неше балмұздақ қалды? 3. Әйгерім дүкеннен 4 кәмпит сатып алды. Кәмпиттің 1-ін Дильназға, тағы 1-ін Мадинаға берді. Әйгерімде қанша кәмпит қалды? 4. Алма ағашта бес алма. Қандай тәтті жесе алма, Біреуін оның жеп қойсаң Қалады онда неше алма. Балаларды мадақтау. Дид ойын: «Қыс көрінісі» Шарты: Воскобович әдісін қолдана отырып, тақтада қыс бейнесін құрау. (Қысқы ағаш, қар, шырша).</p>	<p>Миға шабуыл Жұмбақ шешу. 1. Қыста ғана болады, Ұстасаң қолың тонады. (қар) 2. Тісі жоқ, тістеп алады. Қолы жоқ, сурет салады. (аяз) 3. Мені қардан жасапты, Ойланып көр Қолым-таяқ, Мұрным-сәбіз, Көзім-көмір. (аққала) 4. Қырға сүйреп шығам, Ойғы мініп түсем. (шана) 5. Өзі судан жаралған, Бірақ судан қорқады. (мұз) 6. Су да, мұз бар, Жер де, қар бар. Боран басып соғады. Бұл қай кезде болады? (қыс) Дид ойын: «Цифрлар қайда жасырынған»</p>

	<p>балаларды мадақтау.</p>	<p>балалардан аталған сандардың көрші сандарын атауды сұрау</p>	<p>— Енді айналаға, далаға қараңдаршы қандай болып жатыр?</p> <p>3. Суретпен жұмыс. (қыстың күні ойнап жүрген балалардың суреті) Балалар қыста қалай ойнайды?</p> <p>Музыка Тақырыбы: «Орманға саяхат» Балаларды отырғызып, «Вальс» шығармасын демала отырып тыңдауды ұсынады. Балаларға орман ішіндегі аялдамада кездескен ағаштарда тапсырма болатынын айтады. Бірінші кездескен ағаштың бұтағынан тапсырманы алады. Аюлардың вальс билеген суреті. Тапсырманы алып, топқа келгеннен кейін ашатынын түсіндіреді. Көлікке бірге мінейік, әрі қарай кетейік, жылдамдатып жетейік. Келесі аялдамадағы ағашта қояндардың билеп тұрған суреті. Жетекші: балалар, қояндар қалай билейді? «Көңілді би» шығармасын тыңдауды ұсынады. Көлікке енді мінеміз, әрі</p>		 <p>Дид ойын: «Ойыншықтар» Шарты: Геометриялық пішіндерден ойыншықтар құрастыру.</p> <p>Денешынықтыру</p> <p>Негізгі бөлім. Таяқпен жалпы дамыту жаттығулары. Негізгі бөлім: Б.қ.: «Балапан су ішті» 1. Аяқтары иық мөлшерінде. Таяқша артта. 1-4 - басты алдыға қарай созып, таяқшаны артқы жақтан баяу жоғары көтеру. /5-6 рет қайталау/ Б.қ.: «Биші мысық» 2. Аяқтары алшақ қойылған, таяқшаны екі шетінен ұстап, жоғарыға, оңға, солға қарай созылып керілу. әр керілген сайын «м-я-у» деп айту. /5-6 рет қайталау./</p>
--	----------------------------	---	---	--	---

		<p>қарай кетеміз, -деп тағзы сапарларын жалғастырады.</p> <p>Үшінші ағаштағы тапсырма- қасқырлардың марш ырғағымен жүріп бара жатқан суреті.</p> <p>«Меркелік марш» шығармасын тыңдаймыз.</p> <p>-Балалар, қасқырлар қалай жүріп жатыр? көлікпен үйлеріне қайтып келеді.</p> <p>-осымен саяхатымыз аяқталды.</p> <p>Ал енді, балалар, суреттегі шығармалардың түрлерін айтып беріңдерші.</p> <p>Бірінші аялдамада аюлар вальс ырғағымен баяу, созыңқы, сабырлы сипатта билегенін түсіндіреді.</p> <p>Екінші аялдамада қояндар шапшаң, жеңіл секіргенін, көңілді билегенін түсіндіреді.</p> <p>Үшінші аялдамада қасқырлар марш ырғағымен, жігерлі жүріп бара жатқанын түсіндіреді.</p> <p>Әндетейік, жырлайық, әсем әнге салайық.</p> <p>Жаттықтырып даусымызды, әйбат бала болайық.</p> <p>Дауыс жаттығуы: Ән жаттығуында нүктелі нотаның орындалу ерекшелігіне,</p>	<p>Б. қ.: «Тартылу»</p> <p>3. Аяқтары алыс қойылған, таяқша төменде қолдарымен ұстау. 1-2 - таяқшаны жоғарыға көтеріп созылу, аяқтың ұшымен тұру. 3- б.қ. /5-6 рет қайталау/</p> <p>Б.қ.: «Мергендер»</p> <p>4. Аяқтары алыс қойылған, таяқшаны кеуденің тұсында. Бүгілген оң аяқты көтеру, тізені таяқшаға тигізу. Арқаны түзу ұстау. Сол жақпен дәл солай қайталау. /5-6 рет қайталау/</p> <p>Б.қ.: «Шабыс»</p> <p>5. Таяқшаны ат қылып ұстау. Сол қолымен таяқшыны ұстап, оң қолды жоғары көтеріп иіре айналдыру. Ат үстінде шабу. (15-20 секунд)</p> <p>Б.қ.: «Көңілді таяқша»</p> <p>6. Таяқшаны жерге тіреп ұстап, айналып секіру және жүру. /15-20 секунд/ 4 звендан бір саппен шеңбер бойы жүру. Еркін жүру. (бауларды үстел үстіне қою) Қолды жанға созып, аяқтың ұшымен жүру.</p> <p>Тыныс алу жаттығулары: шәйнектік дыбысын салу. Терең тыныс алып, демді шығару.</p>
--	--	--	--

			<p>регистріне көңіл аудару. Дыбыс ұзақтықтарын көрсету Ән үйрену: «Бақшаға келеміз» Би билейік ырғалып, секірейік жұптасып. Кезек-кезек, оңға-солға аяқтарды созайық. Би: «Қосарланып билеу» Дидактикалық ойын: «Бұл не?». Аңда рбейнеленген суреттерде төлдерін ежелерінің қасына апарып қою, табу. Мысалы, қонжықтың суретін апарып ана аюдың қасына қояды. Өз анасын тауып береді. -балалар, орманда қандай аңдармен кездестіңдер? -аюлар қалай биледі? -қасқырлар қалай биледі? -қояндар қалай биледі? Балалардың бүгінгі үйі белсене қатысқандарын айтып мадақтайды.</p>		<p>Бастапқы қалыпқа келу. Қозғалыстардың негізгі түрлері. 1. Тепе-теңдік - көлбеу тақтаймен тұзу, қолды екі жаққа 2. Допты екі қолмен бастың арт жағынан бір-біріне лақтыруқатарда тұру (әдіс - тізерлеп отыру). Қимыл-қозғалыс ойын «Фигура жаса».Бағанада бірінен соң бірі жүру (немесе шашыраңқы), педагогтың белгісі бойынша: «Тоқта!» — балалар тоқтап, «фигураны» орындайды - поза. «Фигуралар» белгіленеді, нақты, тез және қызықты орындалады. -Балалармен бірге ойнаған және жаттыққан қимыл қозғалыстарын еске түсіру. - Спорттық құрал-жабдықтарды жинауды ұсынады. Балаларға рахмет айтып қоштасу</p>
Балалармен жеке жұмыс	<p>Дидактикалық ойын: «Құлыпты аш» Мақсаты: логикалық ой-лай алады, геометриялық пішіндерді түрі және түсі бойынша ажырата алады. Күтілетін нәтиже: Балалар жыл мезгілдерінің атауларын атап, оларды бір-бірінен</p>	<p>Дидактикалық ойын: «Ортақ атауына қарай топтастыр» Мақсаты: балалар кез-келген заттың ортақ атауы болатынын түсінеді Күтілетін нәтиже: Суреттерді топтастыра отырып, ортақ атауларын</p>	<p>Дидактикалық ойын: «Дауысынан таны» Мақсаты: Балалардың үй жануарлары туралы және қалай дыбыстайтындығы туралы түсіндіктері қалайтасады. Күтілетін нәтиже: Балалар жануарлардың</p>	<p>Дидактикалық ойын: «Не артық» Мақсаты: Балалар берілген суреттердің ортақ атауы барын түсінеді. Күтілетін нәтиже: Суреттерді атай отырып, не артық екенін айтады.</p>	<p>Сюжетті рөлді ойын: «Дәрігер» Мақсаты: балалардың Мамандықтар туралы түсініктері қалыптасады. Күтілетін нәтиже: Дәрігер, емделушінің ара-қатынасын түсініп,</p>

	<i>ажырата біледі.</i>	<i>атай алады. Мысалы (өсімдіктер, жануарлар, ойыншықтар)</i>	<i>дыбысын танып, атауларын атай біледі.</i>		<i>ойнай алады.</i>
Серуенге дайындық	<i>Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенге шығу. Балалардың киіну реттілігін бақылау, киінгенде түймелерін қадап, аяқ киімінің бауын байлауды, киіміндегі олқылықтарды жөндеуді қадағалау. Киім шкафтарын таза ұстау және жинау</i>				
Серуен	<i>Серуен № 2 «Қарды бақылау»</i>	<i>Серуен № 8 Адамдардың қысқы еңбегі.</i>	<i>Серуен № 6 «Аязды бақылау»</i>	<i>Серуен №15 Қысқы ауа-райын бақылау.</i>	<i>Серуен № 20 Боранды бақылау.</i>
	<i>Таңғы серуенді бекіту.</i>				
Балалардың үйге қайтуы	<i>Ата-аналарға балаларын себепсіз балабақшадан қалдырмауларын ескерту. Баланың бүгінгі жетістігі туралы әңгімелеу. Балалардың тәрбиешіден сұранып үйге қайтуы.</i>	<i>Ата-анаға: балаға жиі қазақтың ертегілерін оқып беуге ұсыныс айту. Ата-аналарға балалардың жеке бас гигиенасына назар аудару керектігін ескерту.</i>	<i>Ата –аналармен балалардың тазалықтары жайлы әңгімелесу. Ата-аналарға балалардың жасаған шығармашылық жұмыстарымен таныстыру.</i>	<i>Ата-аналарға балабақшаға төлейтін төлем ақысын уақытылы төлек керек екенін ескерту Балалардың тәрбиешіден сұранып үйге қайтуы.</i>	<i>Ата –аналармен балалардың тазалықтары жайлы әңгімелесу Балаланы балабақшаға уақытында әкеулерін ескерту.</i>

Тәрбиелеу-білімберу процесінің циклограммасы
«Айгөлек» шағын орталығы

Топ: Ересек

Балалардың жасы: 4 жас

Жоспардың құрылу кезеңі : 22.01 – 26.01.2024ж

Күн тәртібінің үлгісі	Дүйсенбі	Сейсенбі	Сәрсенбі	Бейсенбі	Жұма
Балаларды қабылдау	<i>Балалардың көңіл-күйін бақылау. дене қызуын өлшеп тазалықтарын тексеру. Арнайы журналға тіркеу. Мәдени- гигиеналық шараның орындалуын қадағалау. Медбике, психологпен бірлескен жұмыс.</i>				
Ата-аналармен әңгімелесу, Кеңес беру	<i>«Балалардың демалыс күндерін қалай, қайда өткізгендері жайлы» әңгімелесу. Ата-аналарға ертеңгілік жаттығуға балаларды үлгертіп әкелулерін ата-аналарға түсіндіру</i>				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, Бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	Картотека №2 «Не қайда тұрады?» Мақсаты: Ойын арқылы балалардың тілін, ой-өрісін дамыту	Картотека №6 «Апта күндері» Мақсаты: Апта күндерін атап, есте сақтай білуге үйрету	Картотека №10 Танып ал да, атын ата Мақсаты: заттың түр-түсін, пішінін, атын атауға жаттықтыру; сөздік қорын молайту; ойлау қабілетін дамыту	Картотека № 12 «Телефон» Мақсаты: естіген сөзді екінші балаға бұлжытпай жеткізуге дағдыландыру, диалогты сөйлеуді жетілдіру арқылы сөздік қорын молайту.	Картотека №17 «Сөйлемді жалғастыр» Мақсаты: балаларды берілген тапсырманы мұқият тындап орынауға, сөйлемді жалғастыра білуге, сөйлемнің неше сөзден құралғанын айтуға үйретіп, тапқырлыққа баулу.
	Коммуникатив дағдыларды дамыту картотекасынан				
Таңертенгі жаттығу	<i>Қаңтар айының 3- аптасына арналған таңғы жаттығу кешені. Жаттығу кешені қосымша тіркелген</i> Мақсаты: Жалпы даму жаттығуларын дұрыс жасай отырып, баланың қимыл-қозғалысын шыңдау				
Таңғы ас	<i>Балалардың беті қолын жуып, таңғы асқа отыру. Ас ішу мәдениетімен таныстырып отыру. Қасық, шанышқыны дұрыс пайдалануды үйрету. Асты сөйлемей ішу. Астан соң беті – қолды жуу.</i>				

<p>Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық</p>	<p>Мына аспан астында Жақсы дос көп табылар Мен де соның бірімін, Сыйлығымды ал!</p>	<p>Ашық менің жүрегім Білгі күліп жүремін. Бірге ойнағ бір жүрер Достарым көп, білемін!</p>	<p>Сиқырлы айнадан Өзімді көрермін. Бақыттан жайнаған. Көзімді көремін.</p>	<p>Шақырамын сендерді Жолдастарым кел бері Толтырайық шаттыққа, Дөгеленген шеңберді.</p>	<p>Бақыт толы шеңберге, Шаттық толы шеңберге, Қол ұстасып келдік біз, Жан достармыз енді біз.</p>
<p>Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет</p>	<p>Қызығушылықты ояту. Топқа қуыршақ Айгүл келеді. Қолында үлкен ыдыста және кішкентай ыдыста сүті бар. Балалар біздің үй жылу бергендіктен ыстық. Мен мына сүттерді дүкеннен сатып алдым. Енді бұл сүтті қайда қойсам болады? Ой қозғау. -Біз тағамдар бұзылып кетпес үшін қайда сақтаймыз? -Мына үлкен ыдыстағы сүт кішкентай тоңазытқышқа сия ма? -Неліктен симайды? -Тоңазытқыштың пішіні қандай? Қуыршақ Айгүлге көмек Балаларды топқа бөлу. Дидактикалық ойын: «Үлкен кіші тоңазытқыш» 1-топ. Үлкен тоңазытқыш құрастыру 2-топ. Кішкентай тоңазытқышқа азық –түлік жапсыру. Айгүлге тоңазытқышты сыйлау Балаларға рақмет айтып, қуыршақ Айгүл қоштасады. Миға шабуыл. Дидактикалық ойын: «Кім тапқыр?» Жұмбақ жасыру.</p>	<p>Дидактикалық ойын: «Менің үйімдегі заттарым» ойыны арқылы аяқтау. Ойын шарты: сыйқырлы таяқшаны алған бала балаға үйіндегі тұрмысқа қажетті тұрмыстық заттарды,оның қызметі мен қажеттілігі туралы айту керек. Қызығушылықты ояту. Балалар, ал енді біз шағын саяхатқа шығамыз. Көзімізді жұмып, өткенді еске алайық. Бірінші аялдама : АҚТ технологиясымен жұмыс. Үңгір маңындағы ежелгі адамдар. (Отқа тамақ пісіріп жатқан ежелгі адамдардың суреті берілген) - Ой, балалар қараңдаршы , суретте не бейнеленген? Балалар: Ежелгі адамдар. -Олар не істеп жатыр? Балалар: тамақ дайындап. Біздің ата-бабаларымыз тағамды қалай дайындаған? Балалар: тамақты отқа пісірілген. Қалай ойлайсыз, осылай пісіру ыңғайлы болды ма? Балалар: жоқ, ыңғайлы емес . -Ал ертедегі адамдар неліктен отқа пісірген?</p>	<p>Тосын сәт Балалар дүкеннен сыйлық жіберіпті. Қараңдаршы балалар, бұл қандай сыйлық деп ойлайсыңдар? Слайд: Электортехникалық заттар. Дидактикалық ойын: «Не зат, не үшін керек?» деп аталады. Ойынның шарты: балалар шеңберде тұрып бірінші бала техника бұйымдарының атын атайды екінші бала қажеттілігін айтады. Мысалы: үтік – киімдерді үтіктеу, тоңазытқыш – азық-түлікті сақтау. Шаңсоғыш – үй тазалауға... Дидактикалық ойын: «Мен жасай аламын» Балаларды топқа бөлу. Бірінші топ: Үтіктің инур жапсыру. Жұмыс жасаудың әдісін түсіндіру. Енді осы үтікті тоқ көзіне қосып орамалды үтіктеуіміз керек. Екінші топ: Қуыршақтың шашын бояймыз. Қуыршақтың шашын шаш кептіргішпен</p>	<p>Психологиялық ахуал Сәлемдесу - Сәлеметсіңдерме балалар? - Көңіл-күйлерің қалай? Қызығушылықты ояту Жұмбақ жасыру. Шыр –шыр етеді, Құлағыңнан өтеді. Ұстай алсаң, Сөйлеп кетеді. Бұл не? Бұл жұмбақтың шешуі мына қораптың ішінде. (жауап) Қораптан телефонды алу. Балалар бұрыңғы телефонды көріп таң қалады. Балараға бұрыңғы телефонды, қазіргі заманауи телефондармен салыстыру. телефонның бірнеше түрлерін көрсете отырып, телефон арқылы біреуден ақпарат алуға болатындығын және ақпарат сөзінің мағынасын түсіндіреді. Ой дамыту Әңгімелесу - Ақпарат – дегеніміз не? - Ақпарат, яғни информация: түссіндіру, баяндау, хабар ету дегенді білдіреді. Адамдар бір-бірімен телефон арқылы сөйлесу, теледидар көру, газет-журнал оқу, я болмаса компьютерді қолдану арқылы ақпарат</p>	<p>Қызығушылықты ояту. Балаларды ортаға шақырады. Балалар қазір мына әуен аяқталғаниша әрбір үйге қажетті деген заттарды алып келіңдер. - Балалар сендердің үйлеріңде үйге өте қажетті осындай заттар, яғни тұрмыстық бұйымдар бар ма? Ой дамыту. АҚТ технологиясымен жұмыс. Дидактикалық ойын: «Ас үйдің заттарын ата» Бұл заттардың бәрі үй тұрмысына қажетті заттар. Бұлар үй жиһаздары және тұрмыстық техникалық қажетті заттар. бір-бірінен ажырату үшін экранға назар аудару. Дид ойын: «Пайдалы, зиянды» дидактикалық материалдармен олардың қажеттілігі,</p>

<p>1. Шаң-тозаңды сүймейді, Тазалап оны жүр дейді. (шаңсорғыш)</p> <p>2. Біздің үйде бір зат бар Сақтайды онда тамақты. Болсын мейлі күз бен жаз Іші оның қатты аяз. (тоңазытқыш)</p> <p>3. Бүкіл әлем ішіне сияр Аты оның ...(теледидар)</p> <p>Сұрақ – жауап. Бұларды бір сөзбен не дейміз? Бұл заттар немен жұмыс жасайды?</p> <p>Ой дамыту. Қауіпсіздік ережелері. Сулы қолмен тоқты қосуға немесе ажыратуға болмайды; -Балаларға үлкендерсіз электр токтарын ұстауға болмайды; -Ерексектерсіз тұрмыстық техникаларды қолдануға болмайды. -Пеш қызып тұрғанда балалар қасына жақындауға болмайды. -Кір жуатын машинаға қолды салуға болмайды.</p> <p>Қортынды Сұрақ –жауап Балаларды мадақтау.</p> <p>Музыка Тақырыбы: Аңдар айтысы Ән айту: «Аңдардың айтысы» (Р.Наурызбаева, Ш.Құлманова). Түлкінің әнін үйретіп, қимылдарын көрсету. Келесі топ аю әнін айтып, әнмен бірге қорбандап жүру. Тез, шапшаң қимылмен</p>	<p>Балалар: Электр жарығы жоқ еді. Жарайсың! Дұрыс. Ол кезде электр жарығы жоқ еді. -Ал біз саяхатымызды жалғастырамыз. Екінші аялдама: Ауыл. - Ауыл адамдары пеште тамақты қалай әзірледі? Балалар: пештің ішіне отын жағып, ішіне шойын қазан салып, тамақ пісірді. Сіздің ойыңызша, пеш не үшін пайдаланылды? -Балалар қараңдаршы қандай ерекше заттар. (Балалар керосин , шырпы) Біз бұл туралы ,олардың не үшін қолданылатынын білеміз бе? Алғашында халық пешке тамақ пісіріп, кейін бұл заттарды тамақ дайындауға пайдалана бастады. Ал енді, балалар, көздеріңді жұмыңдар, біз өз заманымызға ораламыз! -Қараңдаршы, суретте не бейнеленген? (газ және электр плитасы көрсетілді) Балалар, бұл не нәрсе? (балалардың жауаптары) - бұл заттар қайда? (ас үйде); - олар қаншалықты ыңғайлы? (балалардың жауаптары); Пеште не пісіріледі? (балалардың жауаптары); Жарайсыңдар!</p> <p>Сергіту сәті: «Шаңсорғыш</p>	<p>кептіруіміз керек. Үшінші топ: Шаңсорғыш бөліктерін құрастыру. Жиналған қоқысты шаңсорғышпен жинау керек Миға шабуыл. Дидактикалық ойын: «Электротехникалық тұрмыстық заттарды ажырат» Ойынның шарты: Көптеген ыдыс аяқтардың суреттері көрсетіледі. Балалар солардың ішінен эл.техникалық заттарды табу керек. Дидактикалық ойын: «Суреттер сөйлейді» Шарты: Суретке қарап өз ойын айту.</p>	<p>алады. - Жаңалықты қайдан естиміз? - Ендеше балалар осы теледидар,радио,телефон дегеніміз ол электр құрылғылары.Бүгін біз осылармен таныс боламыз -Қалай ойлайсындар ,тағыда нелер арқылы ақпарат алуға болады? Адамдар кітап, газет – журналдардан өздеріне керекті кез келген ақпаратты алады екен.Телехабарлардан қандай ақпарат алуға болады. - Ал, біз көріп отырған электроникалар немен жұмыс жасайды? - Дұрыс айтасындар. Тоқ болмаса электро құралдар жұмыс жасамайды. Дидактикалық ойын. «Орнын тап» Мақсаты: балалар қандайда бір элетро техника бейнеленген суреттерге керек заттарды табады. Сергіту сәті: Бір оңға, бір солға. Әуен арқылы. Өнер орталығы Балаларды 2-топқа бөлу. 1-топ: Дидактикалық ойын: «Суретті құрастыр» Тоңазытқыш, шаңсорғыш бөліктерін құрастырып, жапсыру. 2-топ Дидактикалық ойын: «Боямақтар» Компьютер және</p>	<p>зияны мен пайдасы жайлы айтып түсіндіру. Әр затты түсіндіру кезінде сұрақ-жауап әдісін қолдану. Мысалы: Бұл не? Бұл үтік онымен не істейміз? Оны алдымен тоққа қосамыз. Ол ысиды, сосын киім үтіктейміз. Оны балалар қолдануға болмайды. Неге? Үтік адам тұрмысына өте қажет. Егер үтік болмаса киімдерімізқыртыстан ып тұрады. Тұрмыстық үйге қажетті техникалардың барлығына жеке-жекетөқталу. -Бұлардың барлығын бір сөзбен қалай атаймыз. тұрмыстық техникалар деп атаймыз. Сергіту сәті: «Шаңсорғыш ойыны». Балалардың біреуі шаңсорғыш қалғандары шаң боп жан жаққа жүгіріп жерге қонады. Шаңсорғыш оларды жинап шығарады. Оның қолы кимге тиеді. Олар жайлап орнынан тұрады. Дидактикалық ойын: «Мен кілемді қалай тазалаймын»</p>
--	---	--	---	--

	<p>балаларға Кірпі жүрісін көрсетіп, ән айтқызу. Аңдар хорын барлығы түгел айтады.</p> <p>Қимыл-қозғалыс ойын: «Аю мен қояндар».</p> <p>Қояндар жеңіл музыка әуенімен көңілді секіріп жүріп, ұйқыдан оянган аюдың музыкасы дыбысында қаша жөнеледі.</p> <p>-Бүгін бізде қандай аңдар қонақта болды?</p> <p>-Қай аңдардың әнін орындадыңдар?</p> <p>-Орманда өткен сабақ ұнады ма?</p> <p>Қорытындылау, бағалау, аңдарды жақсы сомдаған балаларды марапаттау</p>	<p>ойыны».</p> <p>Шығармашылық бұрыш.</p> <p>Еркін тақырыпта шығармашылық жұмыс. Балаларды бақылау.</p> <p>Қортынды сұрақ-жауап</p> <p>Денешынықтыру</p> <p>Негізгі бөлім:</p> <p>Жалпы даму жаттығулары.</p> <p>Б.қ.: «Тик-так»</p> <p>1. Аяқтары алишақ, қолдары белде. «Тик» сөзін айтып басты оңға қисайту, «так» сөзін айтып басты тік ұстау, басты солға қисайтып қайталау. (5 рет қайталау)</p> <p>Б. Қ.: «Иықтың жүруі»</p> <p>2. Аяқ иық көлемінде, қолдар иық үстінде. Иықты артқа, алдыға қарай айналдыру. /5 рет /</p> <p>Б. Қ.: «Ағаштар тербеледі»</p> <p>3. Аяқтар алишақ қойылған, қолдар жоғарыда. Оң жаққа, сол жаққа тербелу. / 5- 6 рет /</p> <p>Б.қ.: «Резеңке»</p> <p>4. Тік тұру керек, аяқ иық деңгейінде, оң қолды жоғары көтереді, сол қол төмен түсіреді, шұғыл қимылдап, қолдарды кезек сермейді. /5- 6 рет қайталау</p> <p>Б.қ.: «Күнге жетемін»</p> <p>5. Орнында тұрып секіру. (10-15 секунд)</p> <p>Тыныс алу жаттығулары:</p> <p>араның дыбысын салу (3-3-3), мұрынмен дем алып, ауыздан</p>	 <p>Қортынды</p> <p>Сұрақ-жауап.</p> <p>Балаларды мадақтау.</p>	<p>теледидарды бояу</p> <p>Аспаздық орталық</p> <p>аспаздар туралы не білесіңдер?</p> <p>Аспаз орталығында көптеген тағамдар электроникалық құралдармен піседі. Атауларын атап суреттен көрсету.</p> <p>Газ пеш. Микротолқынды пеш, ыдыс жуғыш машина</p> <p>-Балалар сендер шырын жақсы көресіңдер ма?</p> <p>Ендеше өздеріміз электро құрал арқылы алма шырынын тағайындайық. Ол үшін алма жасап аламыз.</p> <p>Дидактикалық ойын: «Алма шырыны»</p> <p>Шарты: Ермексаздан алма жасау.</p> <p>Шырын жасау жолдарын түсіндіру.</p> <p>Қимыл-қозғалыс ойын: «Шаңсорғыш»</p> <p>Шарты: Балалардың біреуі шаңсорғыш қалғандары шаң боп жан жаққа жүгіріп жерге қонады. Шаңсорғыш оларды жинап шығарады. Оның қолы кимге тиеді. Олар жайлап орнынан тұрады.</p> <p>Сұрақ- жауап</p> <p>Қортынды</p> <p>Балаларды мадақтау.</p> <p>Денешынықтыру</p> <p>Негізгі бөлім:</p> <p>Жалпы даму жаттығулары.</p> <p>Б.қ.: «Тик-так»</p> <p>1. Аяқтары алишақ, қолдары белде. «Тик» сөзін айтып</p>	<p>Балалар шаңсорғышты тексереді, оның неден тұратынын, не істейтінін атайды.</p> <p>Едендегі кілемді тазалауға адамның жұмысын жеңілдететінін балалар дәлелдейді.</p> <p>Дид ойын: «Сиқыршы ине»</p> <p>балаларды үстелге әкеледі, оның үстінде тігін машинасы, үтік, ине, жіп, қайшы, мата бар</p> <p>Балалар айтыңдаршы үстелде не бар? (балалардың жауаптары)</p> <p>- Бұл қандай құрылғы? Тігін машинасы не үшін қажет? (балалардың жауаптары)</p> <p>Қандай керемет, енді біз де гажайып техниканы қолданатын боламыз.</p> <p>Шығармашылық бұрыш.</p> <p>Дидактикалық ойын: «Менің көмекшілерім»</p> <p>Шарты: А3 форматта өз қатарымен матаның суреті салу, қайшыны құрастыру, инені мүсіндеу, әр түрлі жіп жапсыру.</p> <p>Қортынды</p> <p>Балаларды мадақтау</p>
--	--	--	--	--	---

		<p>демді шығару. Бастапқы қалыпқа келу.</p> <p>Негізгі қимыл- қозғалыс.</p> <p>Ойын түрінде негізгі қимылдарды орындау:</p> <p>«Саябақта»: Балаларды атын атап шақырады.</p> <p>1.Түзу созылып жатқан жіптің үстімен жүру. Тепе-теңдікті сақтау – қолдарын екі жаққа созады, денесін түзу ұстайды, аяқтарын тек жіптің үстінеқояды.</p> <p>2.Еденде жатқан тақтайшада төрттағандап еңбектеу.</p> <p>Нұсқау – тақтайша үстімен ғана еңбектеу, бір-біріне кедергі келтірмеу.</p> <p>Қимыл-қозғалыс ойыны:</p> <p>«Допты шеңбер бойымен» – допты бір-бірінің қолына ұстату.</p> <p>Саусақ гимнастикасы:</p> <p>«Жасырынбақ»</p> <p>«Саусақтарым ойнады жасырынбақ, Бастарын да жасырды, Міне, былай, міне, былай, Бастарын ол жасырды»</p> <p>Шеңбер бойы жүру.</p> <p>Адымдап жүру.</p>		<p>басты оңға қисайту , «так» сөзін айтып басты тік ұстау, басты солға қисайтып қайталау. (5 рет қайталау)</p> <p>Б. Қ.: «Иықтың жүруі»</p> <p>2. Аяқ иық көлемінде, қолдар иық үстінде. Иықты артқа, алдыға қарай айналдыру. /5 рет /</p> <p>Б. Қ.: «Ағаштар тербеледі»</p> <p>3. Аяқтар алысқа қойылған, қолдар жоғарыда. Оң жаққа, сол жаққа тербелу./ 5- 6 рет /</p> <p>Б.қ.: «Резеңке»</p> <p>4. Тік тұру керек, аяқ иық деңгейінде, оң қолды жоғары көтереді, сол қол төмен түсіреді, шұғыл қимылдап, қолдарды кезек сермейді. /5-6 рет қайталау</p> <p>Б.қ.: «Күнге жетемін»</p> <p>5.Орнында тұрып секіру. (10-15 секунд)</p> <p>Тыныс алу жаттығулары:</p> <p>араның дыбысын салу (3-3-3), мұрынмен дем алып, ауыздан демді шығару. Бастапқы қалыпқа келу.</p> <p>Негізгі қимыл- қозғалыс.</p> <p>Ойын түрінде негізгі қимылдарды орындау:</p> <p>«Саябақта»: Балаларды атын атап шақырады.</p> <p>1.Түзу созылып жатқан жіптің үстімен жүру. Тепе-теңдікті сақтау – қолдарын екі жаққа созады, денесін түзу ұстайды, аяқтарын тек жіптің үстінеқояды.</p>	
--	--	--	--	---	--

				<p>2.Еденде жатқан тақтайшада төрттағандап еңбектеу. Нұсқау – тақтайша үстімен ғана еңбектеу, бір-біріне кедергі келтірмеу. Қимыл-қозғалыс ойыны: «Допты шеңбер бойымен» – допты бір-бірінің қолына ұстату. Саусақ гимнастикасы: «Жасырынбақ» «Саусақтарым ойнады жасырынбақ, Бастарын да жасырды, Міне, былай, міне, былай, Бастарын ол жасырды» Шеңбер бойы жүру. Адымдап жүру.</p>	
Серуенге дайындық	Киіну: Серуенге шығу, балаларды біртіндеп киіндіру, киімдерінің дұрыс киілуін қадағалау, қатармен жүруге дағдыландыру.				
Серуен	Серуен № 2 «Қарды бақылау»	Серуен № 8 Адамдардың қысқы еңбегі.	Серуен № 6 «Аязды бақылау»	Серуен №15 Қысқы ауа-райын бақылау.	Серуен № 20 Боранды бақылау.
Қысқы серуен картотекасынан					
Серуеннен оралу	Тазалық процедурасы. Қолдарын сабынмен жудыру, өз сүлгілеріне сүртінулерін талап ету, ұқыптылыққа, тазалыққа тәрбиелеу Балаларға реттілікпен киімдерін шешуі, өз сөрелеріне киімін жинап таза ұстауды, су болған киімдерін тәрбиешіге көрсетуге үйрету. Гигиеналық шараларын ұйымдастыру. Түскі асқа дайындық.				
Түскіас	Ұқыпты тамақтану дағдыларын, ас құралдарын қолдану дағдыларын жетілдіру. Тамақтану алдында мұқият жуынуды, тамақтану әдебін сақтап, асты аз-аздан алып, шусыз жеуді үйрету. Тамақтан соң ауыздарын шаяуды қадағалау				
Күндізгіұйқы	Белгілі жүйелікте киімдерін шешуді, киімдерін ұқыпты орындыққа іліп қоюды пысықтау. Өз төсек орындарын дайындап жатуды дағдыландыру, үлгере алмаған достарына жәрдемдесу. Балалардың тыныш ұйықтауына жағымды жағдай жасау				
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	Жаттығу кешені № 16 Балалар тұрайық Көзімізді ашайық Қолымызды созып Шынығып бір алайық.	Жаттығу кешені № 17 Балапандар тұрайық Көзімізді ашайық Жан-жаққа біз қарайық Бір күлімдеп алайық.	Жаттығу кешені № 18 Ұйқыдан біз тұрамыз Көзімізді ашамыз Жан-жағымызға қарайық Төсектен біз тарайық	Жаттығу кешені № 19 Ұйқыдан біз тұрайық Көзімізді ашайық Анда- мында созылып Тарқасайық, тұрайық	Жаттығу кешені №20 Көзімізді ашайық, Аунап, қунап алайық, Самал жел бізге желпісін, Ұйқымызды ашайық

Ұйқы ашар жаттығу картотекасынан					
Бесінас	<i>Қолдарын сабындап жуып, өз сүлгілеріне сұрту, ұқыпты тамақтану дағдыларын, тамақтану әдебін дұрыс сақтай білуге дағдыландыру.</i>				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	<p>Тосын сәт. Хатшы хат пен қорапша әкеледі. Хатты оқу. Балалар бұл хатта тапсырмалар бар екен. Сол тапсырмаларды орындасақ мына қорап ашылады екен. Қорапта не бар екен? Қәне онда тапсырмаларды орындайық. Балалар тапсыраны орындау үшін топқа бөлінейік. 1-топ. Аққала тобы 2- топ Ақшақар тобы. 1-топ Аққала тобына тапсырма. Суретке қарап әңгіме құрыңдар? «Қыс мезгілі» 2- топ Ақшақар тобына тапсырма. «Қысқы еңбек» суретке әңгіме құраңдар. 2-топқа тапсырма: Қыс мезгілінің сутерін салу. Балаларды мадақтау.</p>	<p>Қызығушылықтарын ояту. -Балалар сендер білесіңдер ме бізге хат тасушы сыйқырлы қорап алып келіпті. Қораптың ішінде не бар екенін көрейікпе? (Қорапты ашады) -Балалар сыйқырлы қораптың ішінде әр түрлі тапсырмалар бар екен. Осы тапсырмаларды орындап көреміз бе? 1-ші тапсырмамыз сандарды рет ретімен қою. Дид ойын: «Пішіндегі сандар» Шарты: 1-ден 5-ке дейінгі сандарды қойып шығу керек -Балалар қараңдаршы бұл не? Дұрыс айтасыңдар. Қандай пішіндер? -пішіндерде не жазылған? Дұрыс сандар. -Мен қазір сендерге мына пішіндерді таратып беремін. Балалар мен сендерге неше пішіндер бердім? -Енді осы сандар жазылған пішіндерді рет-ретімен қойып шығамыз. 2-тапсырма Дидактикалық ойын: «Жылжымалы суреттер» Қиылған суреттерді үйдің жанына орналастыру. Бұлт, күн, үй, шөптер, тал, қызғалдақты үйдің сол жағына, көбелекті жоғары, күннің көзін оң жаққа, шөптерді төмен жаққа</p>	<p>Эксперимент. «Тауып-көр» Мақсаты: Заттардың материалы мен өлшеміне байланысты салмағы болатынын түсінуге көмектесу, зат салмағының оның өлшеміне тәуелділігін анықтау. Қолданылатын материалдар: Бір материалдан жасалған әртүрлі көлемдегі заттар: үлкен және кішкентай доптар, матрешка, машиналар, қапшықтар, бірдей өлшемдегі мөлдір емес жәшіктер. Процессі: Өлшемдері бойынша әр түрлі шарлар. Ненің ұқсас, ненің айырмашылығы бар екенін табу. -Заттың салмағы оның көлеміне және материалына байланысты ма? Барлық ойыншықтарды қорапқа салып, ойыншықтың үлкен немесе кішкентай екенін ұстап сезу арқылы анықтауды ұсыну. Содан кейін ол заттарды қапшыққа салу. Балаларға ауыр немесе жеңіл заттарды алуды ұсыну және оларды қалай тапқанын сұрау. Қорытынды: Егер зат үлкен болса, онда ол ауыр,</p>	<p>Дид ойын: «Кім тапқыр?» Балаларға логикалық тапсырмалар беріледі. 1. Табақта бір алма, Қолымда екі алма. Барлығын қосқанда, Шығады неше алма? (3) 2. Үш алмұрттың біреуін, Досың сұрап алады. Айтшы сонда нешеуі, Өз қолыңда қалады? (2) 3. Ақ балапан, Сары балапан. Шұбар балапан, Қара балапан. Барлығы неше балапан? (4) 4. Ағашта екі торғай бар еді, оның біреуі ұшып кетті. Ағашта неше торғай қалды? (1) 5. Құста неше тұмсық бар?(1) 6. Адамда неше көз бар?(2) 7. Үшбұрышта неше бұрыш бар?(3) 8. Қоянның неше құлағы бар?(2) Қорытынды. Жарайсыңдар, балалар!</p>	<p>Эксперимент «Менің добым» Мақсаты: Жеңіл заттардың суда қалқып қана қоймай, сонымен қатар судан «секіріп кетуі» мүмкін екендігі туралы түсінік беру. Тапқырлықты, зейінді, байқағыштықты дамыту. Қолданылатын материалдар: су толтырылған шағын ванна, кішкентай резеңке доп, майлық, қарындаш, қағаз. Процессі: Доппен тығылыспақ ойынын ойнау. - Доп суға батады ма? Балаларды допты қолдарымен ұстап көруді ұсыну. - Ол қандай? (серпімді, жеңіл). Су толтырылған шағын ваннаға допты салу. - Допқа не болды, неге ол батпайды? (Доп қалқып тұрады, ол жеңіл). Балаларға допты ваннаның түбіне дейін батырып, қолдарымен ұстап тұрып, жіберіп қалуды ұсыну. - Допқа не болды? (Ол судың бетінен секіреді). Қорытынды: Доп ауамен толтырылған, ол жеңіл және жеңіл заттар суда</p>

		<p>орналастыру. Балаларды мадақтау</p>	<p>ал кішкентай болса, жеңіл болады.</p> <p>Музыка Тақырыбы: Аңдар айтысы Ән айту: «Аңдардың айтысы» (Р.Наурызбаева, Ш.Құлманова). Түлкінің әнін үйретіп, қимылдарын көрсету. Келесі топ аю әнін айтып, әнмен бірге қорбандан жүру. Тез, шапшан қимылмен балаларға Кірпі жүрісін көрсетіп, ән айтқызу. Аңдар хорын барлығы түгел айтады. Қимыл-қозғалыс ойын: «Аю мен қояндар». Қояндар жеңіл музыка әуенімен көңілді секіріп жүріп, үйқыдан оянган аюдың музыкасы дыбысында қаша жөнеледі. -Бүгін бізде қандай аңдар қонақта болды? -Қай аңдардың әнін орындадыңдар? -Орманда өткен сабақ ұнады ма? Қорытындылау, бағалау, аңдарды жақсы сомдаған балаларды марапаттау</p>		<p>батпайды. Су жеңіл заттарды судың бетінен итереді</p> <p>Негізгі бөлім 2 қатарға тұрып, текшелермен ЖДЖ жасау Негізгі бөлім: Б. қ.: «Оң-сол» 1. Аяқтары алишақ қойылған , ленталар төменде. басты оңнан-солға қарай бұрып «сол жақ» деп айту, солдан-оңға қарай бұрып «оң жақ» деп айту. /5 рет қайталау/ Б. қ.: «Шеңбер жасау» 2. Аяқтары алишақ қойылған , ленталар жанда, лентаны жоғарыдан-төменге, төменнен-жоғарыға иықты айналдыра отырып шеңбер жасау. /5 рет қайталау/ Б.қ.: «Айқастыру» 3. Аяқты алишақ қоямыз. Ленталарды жанға созу. оң қолдағы лентаны сол иыққа апару, сол қолдағы лентаны оң иыққа апару. «айқасты» деп айту. /5 рет қайталау/ Б.қ.: «Жасыру» 4. Аяқты алишақ қоямыз. Ленталар белде. Алдыға қарай еңкейіп ленталарды созу «бар» деп айту, артқа шалқайып, ленталарды жасыру</p>
--	--	---	---	--	---

					<p>«жоқ» деп айту. /5 рет қайталау/ Б.қ.: «Серіппе» 5. Аяқтарын алиақ қою, лента төменде. Орнында тұрып «серіппе» секілді секіру. /15-20 секу/ Шеңбер бойы жүру /ленталарды себетке салу/.</p> <p>Тыныс алу жаттығулары: «Шар» - ерніңді жұмып, ұртыңды томпайту; жұдырықпен жайлап жұмылу, еріннен ауаны шығарады (2-3 рет).</p> <p><i>Негізгі қимылдарды ойын түрінде жасау:</i> 1.Ирек жолмен жүру Ойын жаттығуы: Таспамен жасалған жолмен жүріп өту – текшелерді қонжықтың себетіне жинау. Тепе-теңдікті сақтауға, дене бітімін тік ұстауға, текшелерді созылған қолмен екі жақта ұстауға назар аудару. 2.Доға астынан еңбектеу. (биіктігі – 40см). Ойын жаттығуы: «Қонжықтай еңбектеп өт» – рет-ретімен үш доғаның астынан еңбектеп өту, қатардағы өз орнына келіп тұру. Қимыл-қозғалыс ойыны: «Қақпаға түсір».</p>
--	--	--	--	--	---

					Балаларға бір-біріне қарама-қасы қарап тұру ұсынылады. Екі баланың ортасына қақпа қойылады. Допты бар күшімен лақтыруына назар аударылады. «Алақанды соғамыз – шап-шап-шапалақ -шап-шап-шапалақ , Аяқты тыпырлатамыз – топ-топ. Басты біз айналдырып, Кеудемізді қағамыз. Енді топқа қайтамыз.
Балалармен жеке жұмыс	«Тәрелкесіне қарай кесесін таңда» Мақсаты: Түстер туралы ұғымдарын кеңейту	Жыл мезгілдері» Мақсаты: Балалардың жыл мезгілдері туралы білімдерін бекіту, мезгілдерді атауларын үйрету(қыс, көктем, жаз, күз). Мезгіл өзгерістерін талқылау.	«Нан дастарханға қалай келеді?» Мақсаты: Бидайды қалай өсіру және одан нанды қалай жасау жөніндегі балалардың білімдерін толықтырып жүйелеу. Диқаншылардың еңбегін құрметтеуге тәрбиелеу.	«Жануарларды өз мекеніне орналасыр» Мақсаты: Үй жануарлары мен жабайы жануарлар туралы білімдерін бекіту. Тез ойлау қабілетін, зейінің тәрбиелеу, белсенділігін артыру.	«Бұл қандай құс?» Мақсаты: белгілі бір ерекшеліктеріне қарай құстардың суреттеуге үйрету және оларды ажырата білу
Серуенге дайындық	Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенге шығу. Балалардың киіну реттілігін бақылау, киінгенде түймелерін қадап, аяқ киімінің бауын байлауды , киіміндегі олқылықтарды жөндеуді қадағалау. Киім шкафтарын таза ұстау және жинау.				
Серуен	Серуен № 2 «Қарды бақылау»	Серуен № 8 Адамдардың қысқы еңбегі.	Серуен № 6 «Аязды бақылау»	Серуен №15 Қысқы ауа-райын бақылау.	Серуен № 20 Боранды бақылау.
Таңғы серуенді бекіту.					
Балалардың үйге қайтуы	Ата-аналарға балаларын себепсіз балабақшадан қалдырмауларын ескерту. Баланың бүгінгі жетістігі туралы әңгімелеу. Балалардың тәрбиешіден сұранып үйге қайтуы.	Ата-анаға: балаға жиі қазақтың ертегілерін оқып беуге ұсыныс айту. Ата-аналарға балалардың жеке бас гигиенасына назар аудару керектігін ескерту.	Ата –аналармен балалардың тазалықтары жайлы әңгімелесу. Ата-аналарға балалардың жасаған шығармашылық жұмыстарымен таныстыру.	Ата-аналарға балабақшаға төлейтін төлем ақысын уақытылы төлек керек екенін ескерту Балалардың тәрбиешіден сұранып үйге қайтуы.	Ата –аналармен балалардың тазалықтары жайлы әңгімелесу. Балаланы балабақшаға уақытында әкеулерін ескерту.

